

**T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ANTALYA ATATÜRK KÜLTÜR PARKI ÖRNEĞİNDE
REKREASYONEL EKOSİSTEM HİZMETLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Zeynep AKBULUT

**Danışman
Prof. Dr. Mehmet TOPAY**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI
ISPARTA - 2020**

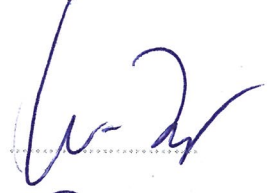

© 2020 [Zeynep AKBULUT]

TEZ ONAYI

Zeynep AKBULUT tarafından hazırlanan "**Antalya Atatürk Kültür Parkı rneğinde Rekreatyonel Ekosistem Hizmetlerinin Değerlendirilmesi**" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri yeleri önünde Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü **Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı**'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak başarı ile savunulmuştur.

Danışman **Prof. Dr. Mehmet TOPAY**
Süleyman Demirel Üniversitesi

Jüri yesi **Prof. Dr. Reyhan ERDOğAN**
Akdeniz Üniversitesi

Jüri yesi **Doç. Dr. Candan KUŐ ŐAHİN**
Süleyman Demirel Üniversitesi

Enstitü Müdürü **Doç. Dr. Őule Sultan UğUR**

.....

TAAHHÜTNAME

Bu tezin akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını ve kullanılan tüm literatür bilgilerinin referans gösterilerek tezde yer aldığını beyan ederim.

Zeynep AKBULUT

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ŞEKİLLER DİZİNİ	v
ÇİZELGELER DİZİNİ	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Ekosistem Hizmetleri	3
1.2. Açık Ve Yeşil Alanlar	5
1.3. Kent Parkı	8
1.4. Rekreasyon Kavramı	11
2. KAYNAK ÖZETLERİ	12
3. MATERYAL VE YÖNTEM	15
3.1. Materyal	15
3.2. Yöntem.....	20
4. ARAŞTIRMA BULGULARI	22
4.1. Atatürl Kültür Parkı'nın Mevcut Durumu	22
4.1.1. Rekreasyonel birimler	24
4.1.1.1. Spor alanları.....	24
4.1.1.2. Yapay göller, büyüksu alanları.....	26
4.1.1.3. Çocuk oyun alanları.....	31
4.1.1.4. Piknik alanları	33
4.1.1.5. Yaya gezinti alanları.....	33
4.1.1.6. Oturma yerleri.....	34
4.1.1.7. Bisiklet yolları	35
4.1.2. Bilimsel ve eğitsel birimler	35
4.1.3. Sosyal-kültürel birimler	37
4.1.3.1. Açık hava sergileri	37
4.1.3.2. Konser ve tiyatro alanları	38
4.1.3.3. Fuar alanları.....	38
4.1.4. İşletme birimleri	39
4.1.4.1. Çay bahçeleri, kafe ve restoranlar	40
4.1.4.2. Fidanlık ve seralar	42
4.1.5. Hizmet birimleri.....	43
4.1.5.1. İdari üniteler.....	44
4.1.5.2. Otoparklar.....	44
4.2. Anket Sonuçları	46
4.2.1. Kullanıcıların sosyo-demografik durumlarının ve park kullanı mına yönelik dağılımları	46
4.2.2. Chi-square (Ki-kare) testi ile yapılan karşılaştırma sonuçları....	57
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	75
KAYNAKLAR	85
EKLER.....	88
EK A. Kent parklarında rekreasyonel ekosistemlerin değerlendirilmesi	89
ÖZGEÇMİŞ.....	98

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

ANTALYA ATATÜRK KÜLTÜR PARKI ÖRNEĞİNDE REKREASYONEL EKOSİSTEM HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Zeynep AKBULUT

Süleyman Demirel Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Mehmet TOPAY

Kentsel açık-yeşil alanların önemli bir parçası olan kent parklarının kentlere ekolojik ve çevresel katkılarının yanı sıra insanlara da fiziksel, sosyal-kültürel ve ruhsal katkı sağlamaktadır. Birçok rekreasyonel ekosistem hizmetlerini ve/veya kullanımlarını içinde barındıran kent parkları insanların rekreasyonel gereksinimlerini karşılama açısından önem taşımaktadır.

Kent bütününe hizmet sağlayan kent parklarından Antalya Atatürk Kültür Parkı örnek alınarak gerçekleştirilen çalışmanın amacı, kent parklarının sağladığı rekreasyonel ekosistem hizmetlerine yönelik kullanıcı görüşlerine dayalı bir değerlendirme yapmaktır. Bu kapsamda Atatürk Kültür Parkı içerisinde yer alan her bir işlevsel birimin mevcut durumu ortaya koyulmuştur. Parktaki rekreasyonel ekosistem hizmeti sağlama potansiyelinin değerlendirilmesi; Antalya'nın 2018 yılı nüfusu dikkate alınarak 400 katılımcıya uygulanan anket çalışması rastgele örneklem yöntemi ile yüz yüze olarak gerçekleştirilmiştir. Anket çalışmasından elde edilen verilerin değerlendirilmesi SPSS programı içerisinde yer alan analiz programları ile yapılmıştır.

Çalışmaya; 209(%52,3) kadın, 191 (%47,7) erkek kullanıcı katılmıştır. Anket sonuçlarına göre parkı en çok ziyaret eden kullanıcılar (%30,8) 26-35 yaş aralığındadır. Park ziyaretlerinin sıklığı en fazla (%41,8) yılda birkaç kez, ziyaret saatleri ise (%38,15) 15.00-18.00 saat aralığında gerçekleştiği saptanmıştır. Analiz sonuçlarına göre kullanıcıların parkı; (%18,3) görsel çekicilik ve estetiği açısından tercih ettiklerini, (%17,6) en çok yaya gezinti alanlarını kullandıklarını ve (%25,5) temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak amacı ile kullanmakta olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekosistem hizmetleri, açık ve yeşil alanlar, kent parkı, rekreasyon, Antalya Atatürk Kültür Parkı

2020, 98 sayfa

ABSTRACT

M.Sc. Thesis

EVALUATION OF RECREATIONAL ECOSYSTEM SERVICES IN AN EXAMPLE OF ANTALYA ATATÜRK CULTURAL PARK

Zeynep AKBULUT

**Süleyman Demirel University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Landscape Architecture**

Supervisor: Prof. Dr. Mehmet TOPAY

In addition to the ecological and environmental contributions of urban parks, which are an important part of urban open green spaces, they contribute to the physical, social-cultural and spiritual contributions of people. Urban parks, which include many recreational ecosystem services and/or uses, are important for meeting the recreational needs of people.

The purpose of the study, which is performed by taking Antalya Atatürk Culture Park as one of the city parks providing service to the whole city, to make an assessment based on user views on recreational ecosystem services provided by urban parks. In this context, the current status of each functional unit within the Atatürk Cultural Park is presented. Assessing the potential to provide recreational ecosystem services in the park; The survey, which was applied to 400 participants by considering the population of Antalya in 2018, was carried out face to face with random sampling method. The data obtained from the survey were evaluated with the analysis programs included in the SPSS program.

To work; 209 (52.3%) female and 191 (47.7%) male users participated in the study. According to the survey results, the most visited users (30.8%) are between 26-35 years old. The frequency of the visits to the park (41.8%) was several times a year and the visit times (38.15%) were between 15.00-18.00 hours. According to the results of the analysis of the park; (18.3%) preferred in terms of visual appeal and aesthetics, (17.6%) used the most pedestrian navigation areas and (25.5%) to get fresh air and to avoid stress.

Keywords: Ecosystem services, open and green areas, recreation, urban park, Antalya Atatürk Culture Park

2020, 98 pages

TEŞEKKÜR

Bu alıŐma boyunca benden emeğini ve bakıŐ açısını esirgemeyip bilgi ve tecrübesi ile bana yol gösteren Danışman Hocam Prof. Dr. Mehmet TOPAY'a ve Dr. Öğr. Üyesi E.Seda ARSLAN'a teŐekkürlerimi sunarım. Arazi ve anket çalıŐmalarımnda yardımlarını esirgemeyen ve bana her koŐulda destek olan eŐim Tuğrul AKBULUT'a ve ağabeyim Hüseyin KESER'e teşekkür ederim.

Eğitimim için maddi ve manevi desteğini üzerimden çekmeyen, her anımda yanımda olan, eŐim Tuğrul AKBULUT'a sonsuz sevgi ve saygılarımı sunarım.

Zeynep AKBULUT
ISPARTA, 2020

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 3.1. Antalya Atatürk Kültür Parkı projesi	15
Şekil 3.2. Antalya Atatürk Kültür Parkı konumu	16
Şekil 3.3. Atatürk Kültür Parkı ana girişi	17
Şekil 3.4. Atatürk Kültür Parkı doğu yönündeki girişi	17
Şekil 3.5. Atatürk Kültür Parkı batı yönündeki girişi.....	18
Şekil 3.6. Sakıp Sabancı-Dumlupınar Bulvarı kesişimindeki yaya girişi	18
Şekil 3.7. Dumlupınar Bulvarı üzerindeki yaya girişi	18
Şekil 3.8. Tarık Akıltopu Caddesi üzerindeki yaya girişi	19
Şekil 3.9. Park girişlerinin plan görünümü	19
Şekil 4.1. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan fonksiyonel birimlerin plan görünümü	23
Şekil 4.2. Basketbol sahası yanındaki spor alanı	24
Şekil 4.3. Doğan Hızlan Kütüphanesi yanındaki spor alanı	25
Şekil 4.4. Basketbol sahası	25
Şekil 4.5. Spor alanlarının plan görünümü	25
Şekil 4.6. Antalya Kültür Merkezi binası önünde bulunan süs havuzu	26
Şekil 4.7. Kaskatlı suyolu	27
Şekil 4.8. Kaskatlı suyolu	27
Şekil 4.9. Suyolunun taş piramit görseli ile göle bağlandığı nokta	28
Şekil 4.10. Parkın batı yönünde bulunan gölün görünümü.....	29
Şekil 4.11. Parkın doğu yönünde bulunan gölün görünümü	30
Şekil 4.12. Yapay göller, büyük su alanlarının plan görünümü	31
Şekil 4.13. Çocuk oyun alanlarının plan görünümü	31
Şekil 4.14. Basketbol sahası yanındaki çocuk oyun alanı.....	32
Şekil 4.15. Doğu yönündeki çocuk oyun alanı	32
Şekil 4.16. Parktaki; piknik alanı olarak kullanılan yeşil örtüden bir görünüm .	33
Şekil 4.17. Yaya gezinti alanları.....	34
Şekil 4.18. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan oturma birimleri	34
Şekil 4.19. Bisiklet yolları	35
Şekil 4.20. Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu	36
Şekil 4.21. Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu plan görünümü.....	36
Şekil 4.22. Cam Piramit Sabancı Kongre ve Fuar Merkezi	37
Şekil 4.23. Açık hava sergi alanları.....	38
Şekil 4.24. Antalya Kültür Merkezi	38
Şekil 4.25. Doğan Hızlan Kütüphanesi	39
Şekil 4.26. Sosyal-kültürel birimlerin plan görünümü	39
Şekil 4.27. Parkta bulunan restaurant.....	40
Şekil 4.28. Parkta bulunan restaurant.....	40
Şekil 4.29. Parkta bulunan kafe.....	41
Şekil 4.30. Parkta bulunan kafe.....	41
Şekil 4.31. Parkta bulunan çay bahçesi	41
Şekil 4.32. Parkta bulunan kafe.....	42
Şekil 4.33. Fidanlık	42
Şekil 4.34. İşletme birimlerinin plan görünümü	43
Şekil 4.35. Ekdağ A.Ş. Yönetim Ofisi	44
Şekil 4.36. Batı yönünde bulunan otopark.....	45

Şekil 4.37. Doğu yönünde bulunan otopark	45
Şekil 4.38. Hizmet birimlerinin plan görünümü	45
Şekil 4.39. Altın Portakal Film Festivalini temsil eden görsel	51
Şekil 4.40. Fuar alanlarını temsil eden görsel	52
Şekil 4.41. Yapay göller ve büyük su öğelerini temsil eden görsel	53
Şekil 4.42. Oturma birimlerine ve konumlarına örnek teşkil eden görsel	54
Şekil 4.43. Rekreatyonel birimleri temsil eden görsel	55
Şekil 4.44. İşletme birimlerini temsil eden görsel	56
Şekil 5.1. Park ziyaretçilerinin uyguladığı vandalizm örneği	76
Şekil 5.2. Parktaki bakımsız alanlar	77
Şekil 5.3. Göllerin ve çevresinin bakımsızlığına örnek görsel	78
Şekil 5.4. Motopomp ve dalgıç pompa kontrol rölesi	78
Şekil 5.5. Köpek parkı	79
Şekil 5.6. Hayvanların beslenme evleri ve su sebili	79

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge 1.1. Kent Parklarında Bulunması Öngörülen Birimler-Faaliyetler ve İşlevleri	10
Çizelge 3.1. Yöntem akış şeması.....	21
Çizelge 4.1. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan rekreasyonel birimler	24
Çizelge 4.2. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan bilimsel ve eğitsel birimler	36
Çizelge 4.3. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan sosyal-kültürel birimler	37
Çizelge 4.4. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan işletme birimleri	40
Çizelge 4.5. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan hizmet birimleri	43
Çizelge 4.6. Kullanıcıların demografik özelliklerinin dağılımı	47
Çizelge 4.7. Atatürk Kültür Parkı ziyaret/kullanım sıklığı dağılımı.....	48
Çizelge 4.8. Atatürk Kültür Parkı ziyaret saatlerinin dağılımı	48
Çizelge 4.9. Kullanıcıların Atatürk Kültür Parkı'na ulaşım şekillerinin dağılımı.....	48
Çizelge 4.10. Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme sebeplerinin dağılımı	49
Çizelge 4.11. Atatürk Kültür Parkı'nın en çok kullanılan alanlarının dağılımı	50
Çizelge 4.12. Atatürk Kültür Parkı'nı kullanım amaçları dağılımı	50
Çizelge 4.13. Atatürk Kültür Parkı'nın kullanıcılarda bıraktığı algı dağılımı	50
Çizelge 4.14. Altın Portakal Film Festivalini temsil eden görselin değerlendirme dağılımı.....	52
Çizelge 4.15. Fuar alanlarını temsil eden görselin değerlendirme dağılımı	53
Çizelge 4.16. Yapay göller ve büyük su öğelerini temsil eden görselin değerlendirme dağılımı.....	54
Çizelge 4.17. Oturma birimlerine ve konumlarına örnek teşkil eden görselin değerlendirme dağılımı	55
Çizelge 4.18. Rekreasyonel birimleri temsil eden görselin değerlendirme dağılımı	56
Çizelge 4.19. İşletme birimlerini temsil eden görselin değerlendirme dağılımı	57
Çizelge 4.20. Cinsiyete göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri.....	58
Çizelge 4.21. Yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri	59
Çizelge 4.22. Çocuk sahibi olma durumuna göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri.....	59
Çizelge 4.23. Eğitim durumlarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri	60
Çizelge 4.24. Meslek grupları ile Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri	61
Çizelge 4.25. Cinsiyete göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar	62
Çizelge 4.26. Yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar	64
Çizelge 4.27. Çocuk sahibi olma durumuna göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar	65
Çizelge 4.28. Eğitim durumlarına göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar	67

Çizelge 4.29. Meslek gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar	68
Çizelge 4.30. Cinsiyete göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı	69
Çizelge 4.31. Yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı	71
Çizelge 4.32. Çocuk sahibi olma durumuna göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı.....	72
Çizelge 4.33. Eğitim durumuna göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı ...	73
Çizelge 4.34. Meslek gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı ..	74

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

MA	Binyıl Ekosistem Değerlendirme Raporu (Millennium Ecosystem Assessment)
MEA	Binyıl Ekosistem Değerlendirmesi
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
x^2	Ki-kare

1. GİRİŞ

Kırsaldan kente göçlerin ve nüfusun hızlı artışı yoğun yapılaşmaya neden olmaktadır. Artan yapılaşmadan kaynaklanan, kentlerde yer alan açık ve yeşil alanların azalması ve giderek yok olması kaçınılmaz hale gelmektedir.

1985 yılında çıkarılan ve hala yürürlükte olan 3194 sayılı İmar Kanunu'nda kişi başına düşen yeşil alan miktarı 7m² belirlenmiştir. 2 Eylül 1999 tarih ve 23804 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelik'le kişi başına düşen yeşil alan miktarı 10 m²'ye çıkarılmıştır. Ülkemizde son yıllarda artan nüfusa oranla açık ve yeşil alanların oranı yasal mevzuatta öngörülen bu standartları karşılamamaktadır.

Antalya gibi çeşitli ekolojik değerlere sahip bir kentte açık ve yeşil alanların korunması ve standartlara uygun bir şekilde planlanması büyük önem taşımaktadır. Antalya son yıllarda kentleşmenin getirdiği nedenlerle; alansal olarak büyümekte ve nüfus oranı artmaktadır. Ve bu artış sonucunda 2005 yılı verilerine göre Antalya'da kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı 4.4. m² ile imar mevzuatında belirlenen standart ile uyuşmamaktadır.

Açık ve yeşil alanların bir parçası olan kent parkları; kentteki yapılaşmayı sınırlandırma, iklimi düzenleme, hava kalitesini arttırma, rekreasyon olanakları sağlama, kent estetiğini zenginleştirme gibi özellikleriyle insan yaşamını ve gereksinimleri açısından birçok işlevi yerine getirmektedir.

Aytin ve Korkut, (2015)'a göre; hızlı kentleşme ile endüstrileşmenin görüldüğü büyük kentlerde artan nüfusa paralel şekilde ortaya çıkan yoğun yapılaşma ve plansız gelişmeler, yanlış yer seçimleri kent içerisinde yer alan açık ve yeşil alanların hızla tüketilmesine, kent yaşamının monotonlaşmasına ve kentlerin insan yaşamı için sosyal, kültürel ve biyolojik açıdan yetersiz çevreler haline dönüşmesine neden olarak kentlerin kırsal ile olan ilişkilerinin kopmasına neden olmaktadır (Karlıer, 2017).

Kentlerde yaşayan insanlar, kentli olmanın getirdiği toplumsal, sosyolojik, ekonomik ve psikolojik baskıları üzerlerinde hissederler. Yaşamlarını kendilerine sunulan ortamlarda sürdürürler. Apartman blokları, trafik yükü, kirlilik gibi faktörler kentsel ortamın bileşenlerindedir. Günümüzde kentsel yaşam, doğru biçimde tasarlanmış ve uygulanmış, maddi olarak desteklenen, yönetilen ve bakımı yapılan kentsel dış mekanları gerektirmektedir. Çağdaş planlama ve tasarımların kentlerin formuna ilişkin temel ilkesi kent bünyesinde parklar oluşturmak değil, park içerisinde kentler oluşturmak görüşü üzerinde odaklanmıştır. Kentsel yeşil alanlar, kentte yaşamın getirdiği olumsuz koşulları iyileştirici etkileriyle önemlidir. Kent parkları, kentsel yaşam kalitesinin artırılmasında önemli bir paya sahiptir (Eşkil Yüce, 2011).

Kent parkları günümüzde rekreasyonel aktiviteleri barındırma ve koruma konusunda başarılı olamamaktadır. Kent parklarının kullanıcılar tarafından benimsenmesi için kolay ulaşılabilirliğinin olması, sosyal ve kültürel etkileşime olanak sağlaması, her yaş grubunun isteklerine cevap verecek rekreasyonel aktiviteleri barındırması, park güvenliğinin, temizliğinin ve bakımının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca kullanıcılara çekici gelen birçok tasarım öğesini de barındırmalıdır. Kent parkı insanların doğaya olan özlemini gidermesinin yanı sıra, geçmiş ile geleceğin paylaştığı ortak bir kültürel miras olarak da önem kazanmaktadır (Özkır, 2007).

Kent parkları; insanları, şehir yaşamının stresinden kurtaran ve kendilerine vakit ayırabilecekleri sosyal ve çevresel fonksiyonlarıyla hizmet veren kentsel yeşil alanlardır. Bu sebeple havayı temizlemek, gürültüyü azaltmak, estetik bir görünüş sağlamak ve kirliliği kontrol etmek gibi faydalarıyla kent parklarının ne derece önemli olduğu açıkça görülmektedir (Kahya, 2018).

Bu araştırma kapsamında; açık ve yeşil alanların bir parçası olan kent parklarındaki kullanım alanlarının, peyzaj tasarım ilkeleri doğrultusunda mevcut durumunun incelenmesi ve kent parklarında olması gereken faaliyetlerinin yeterliliği belirlenerek; Antalya Atatürk Kültür Parkı'nın sağladığı rekreasyonel ekosistem hizmetlerine yönelik kullanıcı görüşlerine dayalı bir

değerlendirme yapmaktır. Bu kapsamda kent parkı içerisinde yer alan her bir işlevsel birimin rekreasyonel ekosistem hizmeti sağlama potansiyeli değerlendirilerek, peyzaj tasarım özellikleri ile ilişkilendirilmiştir.

Tez çalışması kapsamında, kullanıcılara yönelik yapılacak anket çalışmasında rekreasyonel ekosistem hizmetlerine ilişkin literatüre dayalı belirlenmiş göstergeler estetik ve fonksiyonel peyzaj tasarım özellikleri ile ilişkilendirilerek park bünyesinde rekreasyonel ekosistem hizmeti sağlama potansiyeli olan alanlar belirlenmiştir. Anketin değerlendirilmesi için yapılan analizlerin değerlendirilmesi ise SPSS (IBM SPSS Statistics 20) yazılımı aracılığı ile yapılmıştır.

1.1. Ekosistem Hizmetleri

Ekosistem bitki, hayvan ve mikro organizma gibi canlı topluluklar ile cansız çevre arasındaki dinamik ve karmaşık etkileşimlerden meydana gelen işlevsel birimdir. Ekosistemin bir parçası olan insanlar; ekosistemlerden kendileri için yaşamsal değer taşıyan birçok ürün ve faydadan yararlanmaktadır. Bu yararları sağlarken de ekosistemlerin değişimine de neden olmaktadır (Hassan ve diğ., 2005).

İngiltere Ulusal Ekosistem Değerlendirmesi ekosistem hizmetlerini “İnsan yaşamını hem mümkün hem de yaşamaya değer hale getirmeye katkıda bulunan ekosistemlerin sağladığı faydalar” olarak tanımlamaktadır. Bu faydalar hem gıda ve su temini, iklim düzenlemesi, ekonomik teşvik ve eğitim olanakları gibi maddidir hem de sosyal sermaye üretimi, kültürel değerler ve manevi zevk gibi maddi olmayan varlıklardır (MA, 2005; DeGroot vd., 2009; Ibes, 2011; Ibes, 2016).

MEA (Binyıl Ekosistem Değerlendirmesi) (2007)'ya göre sağlıklı ekosistemlerin insan yaşamı için sağladığı faydalar; yaşamsal madde (su, yiyecek, yakacak vb.), korunma (afetler, yangınlar ve salgın hastalıklar vb.), düzenleme (iklim, doğal döngüler vb.), filtreleme ve dönüşüm (atıklar ve kirleticiler), dönüşüm (temiz

su, hava ve toprak), kültürel değerler ve rekreasyon olarak özetlenebilir (Albayrak, 2012).

Albayrak (2012)'a göre ekosistemler; yeryüzünde yer alan tüm canlılar için hayati önem taşıyan gıda, hava kalitesi arttırma, rekreasyon ve kültürel değerler gibi birçok fayda sağlamaktadır (Muhacir, 2017).

Dünya Kaynakları Enstitüsü'nün 2005 yılında yayımladığı dünya genelinden 1300 uzman kişinin katılımı ile hazırlanan "Binyıl Ekosistem Değerlendirmesi" (MEA) raporuna göre ekosistem servisleri; ekosistemlerden elde edilen faydalar olarak tanımlanmaktadır (Muhacir, 2017).

Ekosistem servisleri sınıflandırmaları konusunda farklı görüşler mevcuttur. MEA Raporu'nda yapılan sınıflandırmanın yanısıra Daily (1997) ve Costanza'nın (1997) yapmış olduğu sınıflandırmalar da pek çok araştırma için kaynak olarak kullanılmıştır (Albayrak, 2012).

Literatürde en yaygın kullanılan ekosistem hizmetleri sınıflandırması; kaynak sağlayan (provisioning), düzenleyici (regulating), destekleyici (supporting) ve kültürel (cultural) hizmetler olarak dört kategoriden oluşan ve MA (2005) tarafından hazırlanan sınıflandırmadır (Pamukçu, 2015).

Van de Berg vd., (2005) tarafından bildirildiğine göre insan kültürü daima ekosistemlerin doğasıyla şekillenmiş ve onlardan etkilenmiştir. Aynı zamanda, insanlar da ekosistemlerden sağladıkları servislerin kullanım olanaklarını arttırmak için çevreyi şekillendirmişlerdir. Estetik ve manevi memnuniyet, rekreasyon ve entellektüel gelişim sağlayan kültürel servisler, insan refahı üzerinde de önemli bir etkiye sahiptir (Albayrak, 2012).

Kültürel servisler; rekreasyon ve psikolojik fayda ile ilgili ekosistem hizmetlerinin maddi olmayan faydalarını ifade etmektedir (Muhacir, 2014).

1.2. Açık Ve Yeşil Alanlar

Kentsel açık ve yeşil alanlar, 3194 Sayılı İmar Kanunu'nda aktif yeşil alanlar ve diğer yeşil alanlar olarak iki grupta tanımlanmıştır. Aktif yeşil alanlar; toplumun doğrudan yararlanması için düzenlenmiş parklar ve dinlenme alanları, çocuk bahçeleri ve oyun alanlarını kapsayan kullanımlardır. Diğer yeşil alanlar ise; halkın doğrudan kullanabilecek ya da dolaylı olarak yararlanabilecekleri ancak aktif yeşil alanların fonksiyonlarına genellikle sahip olmayan alanlardır. Yerleşim alanları bünyesinde doğal olarak kullanılacakları gibi insan eliyle de düzenlenmiş olabilirler. Şehirlerdeki diğer yeşil alanlar; orman alanları, ağaçlandırma alanları, çalılıklar, kamu ya da özel mülkiyete ait bahçeler, fuar, panayır ve festival alanları, mezarlıklar vb. alanlardır (Manavoğlu, 2013).

Keleş (1998)'e göre açık alanlar; insanın yaşantısını sürdürdüğü, üzerinde yapı yapılmış kapalı alanların dışında kalan, ya doğal durumunda bırakılmış ya da tarımsal ve konut dışında dinlenme amaçlarına ayrılmış kent parçalarıdır. Yeşil alanlar ise kent ve kasabalarda, insanların dinlenmesine, gezmesine, çocukların oynamasına ayrılan ve bu yerlerin bir taş yığını görünümü kazanmasına engel olmak amacıyla, kent yönetimlerince düzenlenen gezilik, ağaçlı yol gibi ortak kullanım alanlarıdır (Gökçe, 2012).

23804 Sayılı Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde yeşil alanlar; toplumun yararlanması için ayrılan oyun bahçesi, çocuk bahçesi, dinlenme, gezinti, piknik, eğlence ve kıyı alanlarının toplamıdır. Metropol ölçekteki fuar, botanik ve hayvan bahçeleri ile bölgesel parklarda bu alanlar kapsamındadır (Manavoğlu, 2013).

Benli (2002)'ye göre; açık alan kavramı; kent dokusunun önemli temel elemanlarından birisi olup, mimari yapı ve ulaşım alanları dışında kalan açıklıklar veya boş alanlar olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir deyişle, dış mekan üzerinde herhangi bir amaca göre yapılaşmanın olmadığı ve herhangi bir rekreasyonel kullanımı için uygun potansiyel imkanı bulunan alanlar olarak algılanmaktadır. Örneğin su yüzeyleri, üzerinde bitkisel eleman bulunmayan

veya çok sınırlı sayıda bulunan meydanlar ve ulaşım alanları, açık alan olarak tanımlanmaktadır (Kızılaslan, 2007).

Yeşil alan kavramı, mevcut açık alanların bitkisel elemanlar (odunsu ve otsu bitkiler) ile kaplı veya kombine edilmiş yüzey alanları olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma göre her yeşil alan bir açık alan niteliğindedir. Ancak her açık alan yeşil alan olmayabilmektedir (Kızılaslan, 2007).

Oğuz (1998)'e göre kentsel açık ve yeşil alanlar; kentsel alanda taşıt yolları ve yapılar ile örtülmemiş arazi ile su yüzeyleri ya da park ve rekreasyon, doğal kaynaklar, tarih ve peyzaj özellikleri yönünden önem taşıyan gelişmeye açılmamış araziler olarak tanımlanmaktadır. Avrupa Birliği Sürdürülebilir Kentler Raporu'nda ise açık alanların formal ve informal parklar, su yolları boyunca yer alan doğal sistem kalıntıları, tarım alanları ve özel bahçeleri içeren bir dizi yeşil alan, kent meydanları ve kültürel anıtlar çevresi gibi kentsel kamusal alanlar ile terk edilmiş endüstriyel alanlar üzerinde gelişen habitatları kapsadığı belirtilmektedir (Özkır, 2007).

URGE (2004)'ye göre modern çağda kentsel çevrenin yarattığı ortam, insanlar üzerinde fiziksel ve ruhsal yönden olumsuzluklara neden olmaktadır. Açık ve yeşil alanlar, kentlerin fiziksel, sosyal, teknik, iklimsel, rekreasyonel ve sağlık sorunlarının çözümünde çok yönlü işlevlere sahiptirler. Kentsel yeşil alanlar; sosyal işlevler, ekolojik ve çevresel işlevler, ekonomik işlevler, tasarım ve planlama olarak 4 ana işleve sahiptir (Manavoğlu, 2013). Bu 4 işlevin açıklamaları şu şekilde verilmiştir.

Sosyal işlevler:

- Rekreasyon için anahtar rol oynamak, kentlinin yaşam kalitesini arttırmak,
- Kentte birçok eğlence, spor ve oyun aktivitelerine imkan sağlamak,
- Kent insanının bireysel ve gruplar halinde temasını sağlamak,
- Sağlıklı yaşam stillerini geliştirmek,

- Kültürel ve sosyal olaylarla kentliyi geliştirmek,
- İnsanların sosyal gelişmesine olanak sağlamak,
- Çevresel eğitimi desteklemek, yaşam boyu ekolojik ve çevresel eğitimi geliştirmek (Manavoğlu, 2013).

Ekolojik ve çevresel işlevler:

- Doğal kaynakların korunmasını desteklemek,
- Yaban hayatı ve biyolojik çeşitliliği korumak,
- Mikroklima yaratarak atmosferik olayları düzenlemek,
- Gürültüyü önlemek,
- Havayı temizlemek,
- Ekolojik dengenin sürekliliğini sağlamak,
- Su kaynaklarını sürdürülebilir kullanımını sağlamak,
- Sürdürülebilir kentsel altyapı sistemleri oluşturmak (Manavoğlu, 2013).

Ekonomik işlevler:

- Arazi ve konut fiyatlarını etkilemek,
- Tarım, orman ve kıyılardan ekonomik olarak yararlanmayı sağlamak,
- Yeni iř yerleri olarak hizmet vermek,
- Turistler ve yatırımcılar tarafından ekonomiyi canlandırmak (Manavoğlu, 2013).

Tasarım ve planlama:

- Kentsel yapıyı oluşturmak,
- Kent kimliği yaratmak,
- Karakteristik peyzaj özelliklerini korumak,
- Kentsel gelişmeyi sınırlandırmak ve yönlendirmek,
- Kentsel kullanışlar arasında tampon görevini üstlenmek,
- Aktif ve pasif rekreasyon olanağı sağlamak,
- Ulaşım, dolaşım ve erişimi rahatlatmak,

- Altyapı için rezerv oluşturmak,
- Kentsel mekana estetik, tarihsel, kültürel değer kazandırmak,
- Kent-doğa kontrastını oluşturarak, kitle-boşluk dengesini kurmak (Manavoğlu, 2013).

1.3. Kent Parkı

Olmsted ve Kimball (1973)'a göre park sözcüğü; daima ağaç ve çimle kaplı bir tür açık yeşil alanı anlatır. Sözcüğün türetilmesinde en kabul gören görüş, kökenini bir alanın kuşatılmasında bulur. Bu tanıma göre park; etrafı çevrili yer demektir. Bunun yanı sıra park, içerisinde oyun veya ağaçları bulunduran yer olarak tanımlanmaktadır (Özkır, 2007).

K. Lam, S. Ng, W. Hui, P. Chan (2005)'e göre kent parkları; insanların şehir yaşamının stresinden kaçabileceği ve zevk alabilecekleri sosyal ve çevresel fonksiyonlarıyla hizmet veren kentsel yeşil alanlardır. Bu sebeple; havayı temizlemek, gürültüyü azaltmak, estetik bir görünüş sağlamak ve kirliliği kontrol etmek gibi faydalarıyla kent parklarının önemi açıkça ortaya koymaktadır (Kahya, 2018).

Park alanları, kent içi yeşil alan oluşturma niteliği ile yeşil alan ve yapılı çevre arasında dengeli arazi kullanımının sağlanması açısından kentsel bir öneme sahip olmasının yanı sıra aynı zamanda toplumsal rolü yüksek olan ortak kullanım mekânlarıdır (Bektaş, 2010).

Özdemir (2009) tarafından bildirilen, Olmsted'in tanımlamasına göre kent parkı; konut bahçelerinden daha geniş, daha sade ve doğal olmalı, ancak bir koruluk ve orman gibi yoğun bir yeşil dokuya sahip olmamalıdır. Bu tanımlamaya göre kent parkları, kent halkının zihninde oluşan yapaylığı ortadan kaldıran doğal elemanlar ve kompozisyonlar içermelidir (Kahya, 2018).

Suria, Nik Hanita ve Sabrina (2013)'ya göre kent parkı; kentsel ortamla çevrili, doğa ortamına sahip bir yerdir. Kentsel park ayrıca 5 ila 10 km'den az olan

konut alanının yakınında ve kent sakinleri için bir aktivite merkezi olarak konumlandırılmalıdır. Galbraith vd. (2010)'ne göre kentsel parklar; ziyaretçiler için eğitim ve araştırma amaçlı yararlar sağlamaktadır (A.Razak vd., 2016).

Ward vd. (2010) ve Noriah vd. (2015) tarafından kent parkı; sadece mevcut bitki örtüsünün ve çevrenin korunması için bir yer değil, aynı zamanda kentin kalitesini arttıran, insanın sosyal ve psikolojik durumu üzerinde de olumlu bir etkisi olan yer olarak ifade edilmektedir (A.Razak vd., 2016).

Coley vd. (1997) ve Kuo vd. (1998)'ne göre halka açık parklar; kent sakinlerinin iletişim kurabilecekleri, sosyalleşebilecekleri ve sosyal bağlar oluşturabilecekleri alanları temsil etmektedir (Ibes, 2016).

Jane Jacobs (1961), insanların aktif rekreasyonel kullanımın ötesinde parkları ziyaret etmelerinin sebeplerinden bazılarını; rahatlamak, okumak, çalışmak, diğer insanlarla isteyerek veya kendiliğinden buluşmak, şehrin meşguliyetinden uzaklaşmak, doğayla bağlantı kurmak, çocukları eğlendirmek, insanları izlemek veya sadece ne olduğunu seyretmek şeklinde örneklendirmiştir (Ibes, 2016).

NRPA (2012)'ya göre kentsel parklarda rekreasyon sağlanması; park büyüklüğü, erişilebilirlik, fiziksel durum, güvenlik, estetik, tesisler ve yapılar çevre ile ilgilidir. Parkların büyüklüğü ve yakınlığı; park kullanımının yanı sıra insanların fiziksel aktivite oranlarını, şehir sakinlerinin fiziksel egzersiz yapma sıklığının ve seviyesinin artması ile bağlantılı olduğu gösterilmiştir (Ibes, 2016).

Coen ve Ross (2006); Cohen vd. (2006) ve NRPA (2012) tarafından bildirildiğine göre; park alanlarının ve kullanım birimlerinin durumu, güvenliği ve estetiği, rekreasyon amaçlı park kullanımını da etkilemektedir. Park kullanım sıklığı ve genel aktivite seviyeleri bakımlı kullanım birimleri olan güvenli ve doğal parklarda daha yüksektir (Ibes, 2016).

Jacobs (1961); Harnik (2010) göre kent parkları; hem gölgeli hem de açık alanlarda, suda (örneğin içme çeşmelerinde) ve yiyeceklerde (büfeler veya

restoranlar aracılığıyla) oturma mekânları sunarak kullanıcılara konfor sağlamaktadır. Özellikle çocuklu aileler; çocuklarının oynayabileceği güvenli yerlerin yanı sıra bu olanaklara ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle kullanım birimleri/faaliyetleri bakımlı, temiz ve gece aydınlatılmalıdır (İbes, 2016).

NRPA (2012), kent parklarının kent sakinlerine uygun ulaşım yoluyla erişim sağlaması, güvenli olması, çeşitli tercihler için çeşitli kullanım birimleri/faaliyetlerini barındırması gerektiğinin yanı sıra doğal özelliklerini sürdürmesi ve kültürel özelliklerini aktarması gerektiğini belirtmiştir. Kent parklarında yer alan etkinlik ve aktivitelerin; gençlik gelişiminde sosyal, zihinsel, fiziksel ve duygusal sağlığı olumlu yönde etkisini kolaylaştıracağını savunmuştur (İbes, 2016).

Uzun (1987), Özkan (1988) ve Kılıç (1997)'in yaptıkları çalışmalara göre; Kent parklarındaki kullanımlar işlevlerine göre Çizelge 1.1'de şu şekilde sınıflandırılmaktadır (Polat, 2001; Kahya,2018).

Çizelge 1.1. Kent Parklarında Bulunması Öngörülen Birimler-Faaliyetler ve İşlevleri

Rekreasyonel Birimler	Bilimsel ve Eğitsel Birimler	Sosyal-Kültürel Birimler	İşletme Birimleri	Hizmet Birimleri
Spor kompleksi (yüzme havuzu, futbol sahaları vb.)	Bilim merkezi	Açık hava sergileri	Çay bahçeleri, kafe ve restaurantlar	Teknik üniteler
Yapay göller, büyük su alanları	Botanik bahçesi	Konser alanları	Fidanlık ve seralar	İdari üniteler
Çocuk oyun alanları	Hayvanat bahçesi	Tiyatro alanları		Acil yardım, Ptt gibi servis hizmetleri
Piknik alanları	Tabiat müzesi	Fuarlar		Bankamatik
Yaya gezinti alanları	Gözlemevi			Tuvaletler
Oturma yerleri				Otoparklar
Teraslar				
Bisiklet yolları				

1.4. Rekreasyon Kavramı

Rekreasyon; “boş zaman, gönüllülük, belirli amaçların (kafa dağıtmak, eğlenmek, stresten uzaklaşmak, mutlu olmak)” fonksiyonudur (Koçak ve Eryılmaz, 2018).

Rekreasyon; Latince köken olarak yenilenme, yeniden yaratılma veya yeniden yapılanma anlamına gelen “*recre ate*” kelimelerinin birleşiminden oluşmaktadır. Türkçe karşılığı olarak; kendini “tekrar-varediş” veya “tekrar-yaratım” ve “Yenilenme” ifadeleri kullanılabilir. Rekreasyon, aktiviteler bütünüdür. Yenilenme, aktiviteler yoluyla olmaktadır. Dünya rekreasyon derneğinin önerdiği gibi tüm aktivitelerin rekreasyonel bir aktivite olabilmesi için temelde sağlık, eğlence, dinlenme, rahatlama ve kişisel gelişime katkı sağlaması gerekmektedir. Aslında yenilenmeyi ortaya çıkaran ana etmenler, bu dört kavramdır (Koçak ve Eryılmaz, 2018).

2. KAYNAK ÖZETLERİ

Özkır (2007) tarafından hazırlanan "Kent Parkları Yönetim Modelinin Geliştirilmesi" başlıklı doktora tezinde; Ankara Gençlik Parkı, Bursa Reşat Oyal Kültürparkı ve Konya Kültürparkı örnek alarak, kent parklarının ülkemiz koşullarında sürdürülebilir kentsel yeşil alan sistemleri açısından önemini ortaya koymak ve tanımlanmış yeşil alanların kalite standartlarının korunması için yönetim modelinin geliştirilmesi amacı doğrultusunda çalışmasını gerçekleştirmiştir.

Bektaş (2010) "Bursa İli Kent Parklarının, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Parkı Örneklerinde Peyzaj Tasarım Kriterlerine Göre İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde; kentlerde fiziksel, sosyal ve biyolojik yönden ortaya çıkan sorunların çözümünde kent parklarının açık-yeşil alanlar içerisindeki önemini ortaya koymuştur. Bunun yanında, Bursa ilinde yer alan Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Parkı, konumları ve çevresel ilişkileri, ulaşım durumları, alan kullanımları, bitkisel durumları, içerdikleri kentsel donatılar ile güvenlik ve bakım durumları olarak belirlenen başlıklar altında peyzaj tasarım kriterlerine göre incelenmesi gerçekleştirmiştir.

Yıldırım (2011) "Antalya Kenti İçindeki Parklarda Yer Alan Donatı Elemanlarının Estetik ve Fonksiyon Açısından Değerlendirilmesi" başlığıyla yapılan yüksek lisans tez çalışmasında; Antalya kentindeki parklarda yer alan donatı elemanları uygulamalarını inceleyerek, tasarımların uzmanlar tarafından yorumlanmasını sağlamıştır. Antalya Atatürk Kültür Parkı da dahil olmak üzere Antalya'nın farklı belediyelerine ait parklarda yer alan donatı elemanlarının kullanıcı beğeni düzeylerini saptamış, donatı elemanları ile ilgili sorun ve eksiklikleri belirlemiş ve çözüm önerileri getirmiştir. Sonuçlara göre donatı elemanlarının en yüksek beğeni düzeyinin bile orta seviyede olması, belediyelerin donatı elemanları kapsamında yeni düzenlemeler ve yeni tasarım çalışmalarına gereksinim duyduğunu ortaya koymuştur.

Elinç ve diğerlerinin 2012 yılında yapmış olduğu “Antalya Atatürk Kültür Parkı Örneğinde; Kentsel Yeşil Alanların Önemli Parçası Olan Su Elemanları” adlı çalışmasında; Antalya Atatürk Kültür Parkı’nda bulunan su elemanlarının incelenmesini amaçlamışlar ve parkın içinde bulunan su elemanlarının, süs havuzları, göletler, kanallar, kaskatlar ve fıskiyelelerden oluştuğunu gözlemlenmişlerdir. Ayrıca suyun estetik özelliklerinden olan görsel, işitsel, temassal ve serinleticilik gibi birinin ya da bir kaçının tüm düzenlemelerde bulunduğunu saptamışlardır. Yapılan gözlemler sonucunda parkta kullanılan su elemanlarının estetik ve fonksiyonel açıdan olumlu ve olumsuz yönleri ortaya koymuşlardır.

Gökçe (2012) “Antalya Atatürk Kültür Parkı Örneğinde Parkların Engelli Bireyler Tarafından Kullanım Olanakları” çalışmasında; Antalya Atatürk Kültür Parkı’nın engelli bireyler tarafından rahat kullanılabilirliğini araştırmayı amaçlamıştır. Bu doğrultuda farklı türde engele sahip bireylere uygulanan anket çalışması ve arazide yapılan çalışmalarla parklarda bulunan tasarım unsurlarının ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğu incelemiştir. Yapmış olduğu anket çalışmasında engelli katılımcının % 51,8’i parklara giderken ulaşımında zorluk yaşadığını % 42,8’i ise zorluk yaşamadığını belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların parkları kullanırken en çok sorun yaşadığı unsurların merdivenler ve rampalar (% 33,9), bina girişleri (% 33,6), çocuk oyun alanları (% 33,3), tuvaletler (% 33,1) ve zemin döşeme malzemeleri (% 31,1) olduğunu ortaya koymuştur.

Şavklı (2012) yüksek lisans tezinde “Antalya’daki Kent Parklarında Su Öğelerinin Estetik ve İşlevsel Açıdan Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmasını; Antalya kent merkezinde yer alan kent parklarından Atatürk Kültür Parkı, Atatürk Parkı, Düden Parkı ve Karaalioğlu Parkı’nın hâlihazırda bulunan su öğelerinin özelliklerinin belirlenmesi ve bu su öğelerinin estetik ve işlevsel yanları hakkında kullanıcıların görüş ve tercihlerinin belirlenmesi üzerine gerçekleştirmiştir. Belirlenen bu dört parkta yapılan anket çalışmaları ile Antalya’da yaşayan bireylerin, ele alınan bu parklardaki su öğelerini genel

olarak estetik ve işlevsel bulduklarını ve parklardaki su öğelerinin düşen su biçiminde olmasını tercih ettiklerini tespit etmiştir.

Öter (2014); "Kentsel Yeşil Alanlarda Tekerlekli Sandalye Kullanıcıları İçin Engelsiz Rota Belirlenmesi: Antalya Atatürk Kültür Parkı Örneği" adlı çalışmada; tekerlekli sandalye kullanan engellilerin kent parklarını engelsiz olarak dolaşabilmeleri için rotalar oluşturulması amaçlamış, çalışma kapsamında Antalya Atatürk Kültür Parkı'nın hâlihazırdaki durumlarını incelemiş ve problemleri belirlemiştir. Problemleri alanlar için çeşitli çözüm önerileri geliştirerek engelsiz rotalar belirlemiştir ve bu rotaları tablolar ile göstermiştir.

Karlier (2017) tarafından hazırlanan "Kent Parkları Kavramı Ve Bursa Kent Parklarında Kullanıcı Memnuniyetinin İrdelenmesi" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında; Bursa ilinde yer alan dört kent parkı; Hüdavendigâr Kent Parkı, Merinos Kent Parkı, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı'nda kullanıcı memnuniyetinin irdelenmesi amacıyla kullanıcılar ile belirlenen başlıklar altında soruları içeren anket uygulaması yapmıştır. Bursa kentinde en çok tercih edilen kent parkının Soğanlı Botanik Parkı olduğunu ortaya koyarken, kullanıcıların kent parklarında en çok gezme-dinlenme amacıyla bulduklarını tespit etmiştir. Kullanıcıların kent parklarından memnuniyetlerinin yüksek olması ile birlikte, engellilere yönelik yeterli düzenlemelerin bulunmamasını en büyük eksiklik olarak belirtmiştir.

Kahya (2018) yüksek lisans tezinde "Sakarya Kent Park ve Sakarya Park Örneklerinde Kullanıcı Memnuniyeti ve Kalite Karşılaştırması" çalışmasında; Adapazarı kentinde bulunan, Kent Park ve Sakarya Park'ta park kullanıcılarına "İdeal kent parklarında kalite kriterleri" ve "Kent parklarında kullanıcı memnuniyeti" anketi olmak üzere iki anket çalışması yapmıştır. Kent parklarında kullanıcı gereksinim ve tercihlerinin ayrıntılı bir biçimde belirlenmesi amacıyla hazırlanan anket kapsamında alanın işlevsel, teknik ve estetik kriterlerine ilişkin sorular sormuştur.

Çalışma alanı olarak Atatürk Kùltür Parkı'nın seçilmesi nedenleri; Antalya'nın en büyük kent parkı olması, kentin birçok noktasından ulaşım avantajları ile erişebilir bir konumda bulunmasıdır. Aynı zamanda bünyesinde Atatürk Kùltür Merkezi Binasının, birçok seminer, kongre, sergi, fuar gibi etkinliklere ev sahipliği yapan Cam Piramit Sabancı Kongre ve Fuar Merkezi Binasının alanda yer alması ve çocuk oyun alanları, sergi-fuar alanı, çay bahçeleri gibi etkinliklerin bulunmasıdır. Farklı yaş grupları tarafından çok sayıda kullanıcıya hitap etmesi de tercih nedenlerinden bir tanesidir.

Şekil 3.3. Atatürk Kùltür Parkı ana girişi

Şekil 3.4. Atatürk Kùltür Parkı doğu yönündeki girişi

Şekil 3.5. Atatürk Kültür Parkı batı yönündeki girişi

Şekil 3.6. Sakıp Sabancı-Dumlupınar Bulvarı kesişimindeki yaya girişi

Şekil 3.7. Dumlupınar Bulvarı üzerindeki yaya girişi

Şekil 3.8. Tarık Akıltopu Caddesi üzerindeki yaya girişi

Şekil 3.9. Park girişlerinin plan görünümü

Araştırma alanına birçok yönden giriş bulunmaktadır. Mevcut girişlerin dördünde araç girişi ile yaya girişi ortak olmasına rağmen diğer girişlerden sadece yayalar için giriş sağlanmaktadır. Alanın ana girişi (Şekil 3.3) kuzey yönündeki Sakıp Sabancı Bulvarı'nda yer almaktadır ve bu girişin doğu (Şekil 3.4) ve batı (Şekil 3.5) tarafında yine aynı bulvar üzerinde iki girişi daha bulunmaktadır. Bu girişler, araçları otoparka yönlendirmektedir. Araçların kullandığı diğer giriş Dumlupınar Bulvarı üzerinde bulunmaktadır (Şekil 3.7). Aynı zamanda yayalar da bu kapılardan alana giriş sağlamaktadır. Sadece

yayaların kullandığı girişlerden biri, alanın kuzey-batı (Şekil 3.6) yönünde yer alan Dumlupınar Bulvarı ve Sakıp Sabancı Bulvarı'nın kesiştiği noktada bulunmaktadır. İkinci giriş ise Tarık Akıltopu Caddesi (Şekil 3.8) üzerinde yer almaktadır. Girişlerin plan görünümü ise Şekil 3.9'da verilmiştir.

3.2. Yöntem

Antalya Atatürk Kültür Parkı'nda gerçekleştirilen araştırma, 4 aşamadan oluşmaktadır. Çalışmanın birinci aşamasında; çalışma alanı ve çalışma konusuyla ilgili yayımlanmış dergi, tez, makale, raporlar, gibi yazılı kaynaklar araştırılarak literatürler toplanmış ve değerlendirilmiştir.

İkinci aşama ise Atatürk Kültür Parkı'nda yerinde gözlem ve incelemeler ile yapılmıştır. Park bünyesinde bulunan kullanım alanları; kent parklarında bulunması öngörülen birimler-faaliyetler ve işlevlerine göre 5 başlık altında belirlenmiştir. Bu fonksiyonel birimler literatür taraması sonucunda belirlenmiş ve Çizelge 1.1'de gösterilmiştir. 5 başlık altında belirlenen fonksiyonel birimler-faaliyetlerin Atatürk Kültür Parkı'ndaki mevcut durumları ortaya koyulmuştur.

Üçüncü aşamada; rekreasyonel ekosistem hizmetlerine ilişkin literatür taramasına dayanarak uzman görüşleri doğrultusunda bir anket formu hazırlanmıştır. Kullanıcılara yönelik yapılan anket çalışmasında; kullanıcıların sosyo-demografik durumuna ilişkin sorular ile Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri ve buna bağlı olarak park içerisinde vakitlerini nasıl değerlendirdikleri sorgulanmıştır. Ayrıca anket formunda, Atatürk Kültür Parkı'nda rekreasyonel ekosistem hizmetlerini temsil eden fonksiyonel birimler-faaliyetlere ait görsellerin; kullanıcılar tarafından 9 ile 10 kriterde (doğallık, uyum, açıklık, gizem, perspektif, güven, rekreasyon değeri, düzen, manzara güzelliği, etkili su ögesi varlığı) 5'li likert ölçeği ile değerlendirilmesi istenmiştir. Anket çalışması gönüllülük esasına dayanarak tesadüfi olarak seçilen kullanıcılara; Eylül, Ekim, Kasım ayları boyunca haftanın ve günün farklı zaman dilimlerinde yüz yüze görüşme şeklinde yapılmıştır.

Kullanıcılara yönelik yapılan anket çalışmasında; örneklem büyüklüğü Antalya il nüfusu göz önünde bulundurularak belirlenmiştir. Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2014)'ün hazırlamış olduğu evren büyüklüğüne göre örneklem büyüklüğünün hesaplanmasına yönelik tablodan faydalanılarak nüfusu 1.000.000'un üzerinde olan araştırma alanı için 0.05 anlamlılık düzeyinde $d=+0.05$ örnekleme hatası ile $p=0.5$, $q=0.5$ olasılığında 384 kullanıcı anketi yapılması gerekmektedir. TÜİK'nun Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre Antalya'nın 2018 yılı nüfusu 2,426.356'yı göstermektedir (TÜİK, 2019). Bu verilere dayanarak 400 anket yapılmasına karar verilmiştir.

Çalışmanın son aşaması ise kullanıcılara yönelik yapılan anket çalışmasının değerlendirilmesini içermektedir. Anket çalışmasından elde edilen verilerin değerlendirilmesi SPSS (IBM SPSS Statistics 20) programı içerisinde yer alan analiz programları ile yapılmıştır. Yapılan çalışmanın akış şeması Çizelge 3.1'de verilmiştir.

Çizelge 3.1. Yöntem akış şeması

VERİLERİN TEMİNİ (I.AŞAMA)
Araştırmanın Amacının Ve Kapsamının Tanımlanması
Konu İle İlgili Kaynak Taramasının Yapılması
Araştırma Alanı İle İlgili Yapılan Çalışmaların İncelenmesi
Araştırma Alanı İle İlgili Dökümanların Temini
ARAŞTIRMA ALANININ ANALİZİ (II.AŞAMA)
Araştırma Alanı Üzerinde Gözlemler Yapılması Ve Fotoğraflarının Çekilmesi
Araştırma Alanının Mevcut Durumunun Analizi
Araştırma Alanında Mevcut Bulunan Kullanım Birimlerinin/Faaliyetlerinin Belirlenmesi
ANKET FORMUNUN HAZIRLANMASI (III.AŞAMA)
Uzman Görüşleri Doğrultusunda Anket Sorularının Hazırlanması
Anket Çalışmasının Uygulanması Ve Verilerin İşlenmesi
DEĞERLENDİRME-SONUÇ (IV.AŞAMA)
Yapılan Görüşmelerin, Arazi Çalışmalarının Ve Anket Verilerinin Analiz Edilmesi
Elde Edilen Analiz Sonuçlarının Yorumlanması
Sonuç Ve Önerilerin Yazılması

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. Atatürk Kùltür Parkı'nın Mevcut Durumu

Bu bölümde ilk olarak Çizelge 1.1'de belirlenen kent parklarında bulunması öngörölen fonksiyonel birimlerin, Atatürk Kùltür Parkı bünyesinde hangi kullanım birimlerinin mevcut olduğu ortaya koyulmuştur. Atatürk Kùltür Parkı'nda bulunan fonksiyel birimlerin-faaliyetlerin plan görünümü Şekil 4.1'de verilmiştir. Atatürk Kùltür Parkı'nda yapılan yerinde gözlem ve incelemeler doğrultusunda alanda;

- Rekreatyonel birimler başlığı altında öngörölen birimlerden 7 tanesinin,
- Sosyal-kùltürel birimler için öngörölen kullanımların 4 tanesinin,
- İşletme birimleri için öngörölen 2 kullanımın ve
- Hizmet birimlerinden öngörölen 3 kullanımın alanda yer aldığı saptanmıştır.
- Bilimsel ve eğitsel birimlerde belirlenen kullanımlar, alanda mevcut değildir. Fakat öngörölen kullanımlar dışında eğitim kurumu olarak bir anaokulu bulunmaktadır.

R.B.1: Basketbol sahası	S.K.B.1: Cam Piramit Sabancı Kongre ve Fuar Merkezi
R.B.2: Basketbol sahası yanındaki spor alanı	S.K.B.2: Açık hava sergi alanları
R.B.3: Doğan Hızlan Kütüphanesi yanındaki spor alanı	S.K.B.3: Antalya Kültür Merkezi
R.B.4: Antalya Kültür Merkezi binası önündeki süs havuzu	S.K.B.4: Doğan Hızlan Kütüphanesi
R.B.5: Kaskatlı su yolu	İ.B.1: Mistik By Melissa's & Vanessa's Restaurant
R.B.6: Parkın batı yönündeki göl	İ.B.2: 7 Mehmet Restaurant
R.B.7: Parkın doğu yönündeki göl	İ.B.3: Kır Kahvesi
R.B.8: Parkın batı yönündeki çocuk oyun alanı	İ.B.4: Balerin Cafe & Bistro
R.B.9: Parkın doğu yönündeki çocuk oyun alanı	İ.B.5: Seyir Cafe
B.E.T.: Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu	İ.B.6: Falez Manzara Cafe & Bistro
	İ.B.7: Fidanlık
	H.B.1: Ekdağ A.Ş. Yönetim Ofisi
	H.B.2: Parkın batı yönündeki otopark
	H.B.3: Parkın doğu yönündeki otopark
	B.A.1: Parkın batı yönündeki bakımsız alan
	B.A.2: Parkın doğu yönündeki bakımsız alan
	A.P.H.: Altın Portakal Heykeli ve çevresi
	A.: Amfi
	K.P.: Köpek parkı

Şekil 4.1. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan fonksiyonel birimlerin plan görünümü

4.1.1. Rekreatif birimler

Çalışma alanında yer alan rekreatif birimler başlığı altındaki kullanım birimleri Çizelge 4.1'de verilmiştir.

Öngörülen rekreatif birimlerden; spor kompleksi, yapay göller, büyük su alanları, çocuk oyun alanları, piknik alanları, yaya gezinti alanları, oturma yerleri ve bisiklet yolları vardır. Buna karşın teraslar alanda bulunmamaktadır.

Çizelge 4.1. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan rekreasyonel birimler

Rekreasyonel Birimler	Mevcut	Mevcut değil
Spor kompleksi (yüzme havuzu, futbol sahaları vb.)	x	
Yapay göller, büyük su alanları	x	
Çocuk oyun alanları	x	
Piknik alanları	x	
Yaya gezinti alanları	x	
Oturma yerleri	x	
Teraslar		x
Bisiklet yolları	x	

4.1.1.1. Spor alanları

Antalya Atatürk Kültür Parkı içinde çift potalı üç adet basketbol sahası bulunmaktadır (Şekil 4.4). Bu basketbol sahalarının yanı sıra iki ayrı yerde de kondisyon aletlerinin bulunduğu spor alanları mevcuttur. Kondisyon aletlerinin bulunduğu spor alanlarından ilki basketbol sahalarının yanında bulunmaktadır (Şekil 4.2.). Diğer spor alanı ise Doğan Hızlan Kütüphanesi'nin batı yönünde yer almaktadır (Şekil 4.3). Spor alanlarının plan görünümü ise Şekil 4.5'de verilmektedir. Basketbol sahasının zemin döşemesi kilit parke taşı ile döşenmişken diğer spor alanlarının zemini çim halde bırakılmıştır. Kondisyon aletleri metal malzemelerle ve 12 yaşından büyük kullanıcılara yönelik tasarlanmıştır.

Şekil 4.2. Basketbol sahası yanındaki spor alanı

Şekil 4.3. Doğan Hızlan Kütüphanesi yanındaki spor alanı

Şekil 4.4. Basketbol sahası

Şekil 4.5. Spor alanlarının plan görünümü

4.1.1.2. Yapay göller, büyük su alanları

Alan içerisinde iki göl ve iki süs havuzu olmak üzere dört adet su ögesi bulunmaktadır. Bu süs havuzlarından ilki; Antalya Kültür Merkezi binası önünde bulunmaktadır (Şekil 4.6). Bu havuz dairesel olarak tasarlanmış; etrafı ise heykeller ve çeşitli bitkilerle çevrilerek görsel estetiği arttırmıştır.

Şekil 4.6. Antalya Kültür Merkezi binası önünde bulunan süs havuzu

Diğer süs havuzu ise; doğrusal çizgiyle, kaskatlı olarak devam etmektedir (Şekil 4.7, Şekil 4.8). Kaskatlı olarak devam eden bu su yolu; yaklaşık 2 metre yükseklikteki bir amfide üç ayrı noktada başlayıp parkın batı tarafında bulunan göl ile birleşmektedir. Amfiden aşağı yöne (parkın batı yönüne) doğru ilerledikçe etrafı su ile çevrili bir meydan görülmektedir. Meydana erişim her iki tarafında bulunan köprülerle sağlanmaktadır.

Suyolunun devamı boyunca kuzey ve güney yönlerinde geniş yaya yolları bulunmaktadır. Paralel olarak konumlanan bu yaya yollarına erişim, suyolunun üzerinde bulunan köprüler ile sağlanmaktadır. Su yolunun her iki tarafı çeşitli bitkilerle (*Pittosporum tobira nana*, *Yucca spp.*, *Lavandula spp.*, *Liquidambar orientalis*) desteklenerek görsel etkisi arttırılmıştır. Kaskatlı bir şekilde devam eden su yolu, taş bir piramit görseli ile sona ermekte ve su akışı bu piramidin çevresinden geçerek parkın batı yönündeki göle bağlanmaktadır (Şekil 4.9).

Şekil 4.7. Kaskatlı suyolu

Şekil 4.8. Kaskatlı suyolu

Şekil 4.9. Suyolunun taş piramit görseli ile göle bağlandığı nokta

Alanın batı yönünde bulunan göl, birçok kişiye ve hizmete hitap etmektedir. Göl; balıklar ve ördekler için bir yaşam alanını temsil ederken, park ziyaretçileri tarafından da çeşitli faaliyetler (fotoğraf çekimi, piknik mekanı vb.) için kullanılmaktadır. Ayrıca göl çevresinde bulunan restoranlar için ise görsel bir estetik unsur olmaktadır (Şekil 4.10).

Şekil 4.10. Parkın batı yönünde bulunan gölün görünümü

Parkın doğu yönünde bir göl daha bulunmaktadır (Şekil 4.11.). Bu göl, kaskatlı bir yapıya sahiptir. Göl üzerinden bir köprü ile doğu yönüne doğru sirkülasyon devam etmektedir. Göl içerisinde bulunan balıklar, çevresinde bulunan bitkiler ve güney yönündeki denizin görüntüsü, insanlar üzerinde doğallık hissini artırırken alanı estetik açıdan olumlu yönde etkilemektedir. Yapay göller ve büyük su alanlarının plan görünümü Şekil 4.12’de verilmektedir.

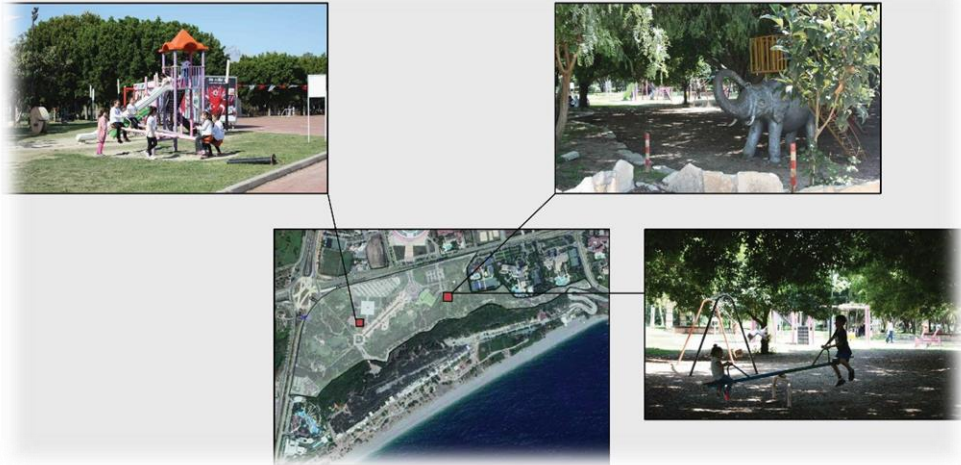
Şekil 4.11. Parkın doğu yönünde bulunan gölün görünümü

Şekil 4.12. Yapay göller, büyük su alanlarının plan görünümü

4.1.1.3. Çocuk oyun alanları

Araştırma alanında; farklı alanlarda konumlanmış iki çocuk oyun alanı bulunmaktadır.

Şekil 4.13. Çocuk oyun alanlarının plan görünümü

Şekil 4.14. Basketbol sahası yanındaki çocuk oyun alanı

Şekil 4.15. Doğu yönündeki çocuk oyun alanı

Çocuk oyun alanlarından birincisi basketbol sahasının yanında (Şekil 4.14) ikincisi ise parkın doğu yönünde bulunmaktadır (Şekil 4.15). Çocuk oyun alanlarının plan görünümü Şekil 4.13'de verilmektedir. Çocuk oyun alanları metal ve plastik malzemeler ile tasarlanmış, zemin döşemesi kullanılmayarak stabilize şekilde bırakılmıştır.

4.1.1.4. Piknik alanları

Park bünyesinde piknik alanı olarak nitelendirilen özel bir kullanım birimi bulunmamaktadır. Parkta piknik yapmak yasaktır. Fakat parktaki çim alanlarda, kullanıcılar tarafından birçok yerde piknik yapıldığı gözlemlenmiştir. Bu durumda park ziyaretçilerinin, parkı piknik yapma amacıyla kullandıklarını ifade etmektedir (Şekil 4.16).

Şekil 4.16. Parktaki; piknik alanı olarak kullanılan yeşil örtüden bir görünüm

4.1.1.5. Yaya gezinti alanları

Parkın yaya gezinti alanları ziyaretçileri, parktaki çeşitli kullanım birimlerine ve farklı manzara noktalarına yönlendirmektedir. Bununla birlikte sadece yürüyüş amacı ile de kullanılmaktadır. Yaya gezinti alanlarının zemin döşeme malzemesi farklılık göstermektedir. Bazı alanlarda asfalt ve stabilize zemin, bazı alanlarda kayrak taşı ve andezit zemin döşemesi kullanıldığı gözlemlenmiştir. Yaya gezinti alanlarına ait örnek görsel Şekil 4.17'de verilmiştir.

Şekil 4.17. Yaya gezinti alanları

4.1.1.6. Oturma yerleri

Park bünyesinde bulunan farklı konumlardaki oturma birimlerinin bazıları dinlenme amaçlı, bazıları ise manzara noktası niteliği taşıyan alanlarda bulunmaktadır (Şekil 4.18). Oturma birimlerinin, doğal taş ve ahşap malzemelerle, farklı formlarda tasarlandığı tespit edilmiştir.

Şekil 4.18. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan oturma birimleri

4.1.1.7. Bisiklet yolları

Parkın yaya gezinti alanlarının bir kısmı aynı zamanda bisiklet yolu olarak da kullanılmaktadır (Şekil 4.19).

Şekil 4.19. Bisiklet yolları

Parkın güney şeridi boyunca devam eden bisiklet yolu, parkın batı girişinden Konyaaltı sahilinde bulunan bisiklet yolu ile devam etmektedir. Asfalt zemin kullanılarak ayrılan bisiklet yolu güzergâhı, mavi renge boyanarak belli edilmiştir. Bisiklet yolları gidiş-dönüş olmak üzere çift yönlü olarak kullanılmaktadır.

4.1.2. Bilimsel ve eğitsel birimler

Antalya Atatürk Kültür Parkı bünyesinde Çizelge 4.2'de belirlenen bilimsel ve eğitsel birimler başlığı altında bulunan kullanım birimlerinden herhangi biri mevcut değildir. Fakat bu kullanım birimlerin dışında eğitim kurumu olarak Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu bulunmaktadır (Şekil 4.20). Bu eğitim kurumu parkın batı yönünde bulunan gölün kuzeyinde kalmaktadır. Okulun plan görünümü Şekil 4.21'de gösterilmiştir.

Çizelge 4.2. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan bilimsel ve eğitsel birimler

Bilimsel ve Eğitsel Birimler	Mevcut	Mevcut değil
Bilim merkezi		x
Botanik bahçesi		x
Hayvanat bahçesi		x
Tabiat müzesi		x
Gözlemevi		x

Şekil 4.20. Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu

Şekil 4.21. Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu plan görünümü

4.1.3. Sosyal-kültürel birimler

Araştırma alanında öngörülen sosyal-kültürel birimlerin tümü park bünyesinde mevcuttur. Bu kullanım birimleri Çizelge 4.3.'de verilmiştir. Araştırma alanın bünyesinde; çeşitli zamanlarda yapılan çeşitli kültürel aktivitelerin; farklı kültürlerden gelen yerli ve yabancı turistler ile Antalya halkı iletişime geçerek kültürel zenginliğin artmasını sağlaması yanında Antalya ilinin tanınmasına da yardımcı olmaktadır. Şekil 4.26'de sosyal-kültürel birimlerin plan görünümü verilmektedir.

Çizelge 4.3. Atatürk Kültür Parkı'nda bulunan sosyal-kültürel birimler

Sosyal-Kültürel Birimler	Mevcut	Mevcut değil
Açık hava sergileri	x	
Konser alanları	x	
Tiyatro alanları	x	
Fuarlar	x	

4.1.3.1. Açık hava sergileri

Park bünyesinde yer alan Cam piramit Sabancı Kongre ve Fuar Merkezi (Şekil 4.22) ve çevresinde bulunan açık sergi alanlarında (Şekil 4.23); çeşitli zamanlarda yöresel gıda vb. fuarlar gibi çeşitli kültürel aktivitelerin sergilendiği tespit edilmiştir.

Şekil 4.22. Cam Piramit Sabancı Kongre ve Fuar Merkezi

Şekil 4.23. Açık hava sergi alanları

4.1.3.2. Konser ve tiyatro alanları

Antalya Kültür Merkezi'nde birçok oyun, tiyatro ve konser gösterilerinin yapıldığı görülmüştür (Şekil 4.24). Antalya Kültür Merkezi, alanın ana girişinde bulunan yapay havuzun bulunduğu alanda yer almaktadır.

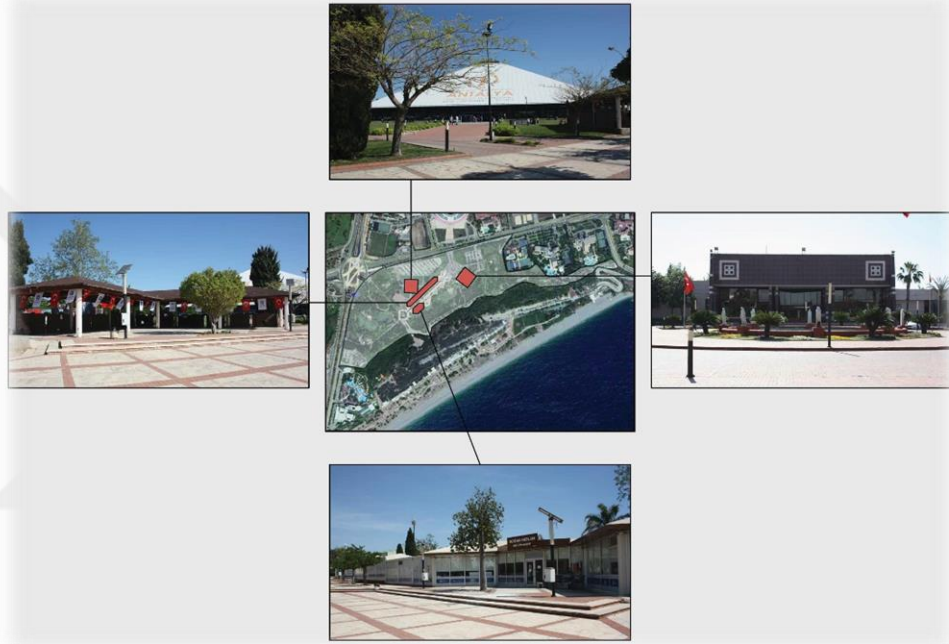
Şekil 4.24. Antalya Kültür Merkezi

4.1.3.3. Fuar alanları

Doğan Hızlan Kütüphanesi, farklı zamanlarda yapılan proje yarışmaları ve kitap fuarları gibi etkinliklere ev sahipliği yapmaktadır (Şekil 4.25).

Şekil 4.25. Doğan Hızlan Kütüphanesi

Şekil 4.26. Sosyal-kültürel birimlerin plan görünümü

4.1.4. İşletme birimleri

İşletme birimleri, parkın farklı bölgelerinde konumlanmış durumdadır. Park bünyesinde bulunması öngörülen işletme birimlerinin her ikisi de alanda mevcuttur (Çizelge 4.4.). İşletme birimlerine ait plan görünümü Şekil 4.34'te verilmiştir.

Çizelge 4.4. Atatürk Kùltür Parkı'nda bulunan işletme birimleri

İşletme Birimleri	Mevcut	Mevcut değil
Çay bahçeleri, kafe ve restoranlar	x	
Fidanlık ve seralar	x	

4.1.4.1. Çay bahçeleri, kafe ve restaurantlar

Atatürk Kùltür Parkı içinde toplamda altı adet çay bahçeleri, kafe ve restaurant mevcuttur.

Şekil 4.27. Parkta bulunan restaurant

Şekil 4.28. Parkta bulunan restaurant

Şekil 4.29. Parkta bulunan kafe

Şekil 4.30. Parkta bulunan kafe (URL-2, 2018).

Şekil 4.31. Parkta bulunan çay bahçesi

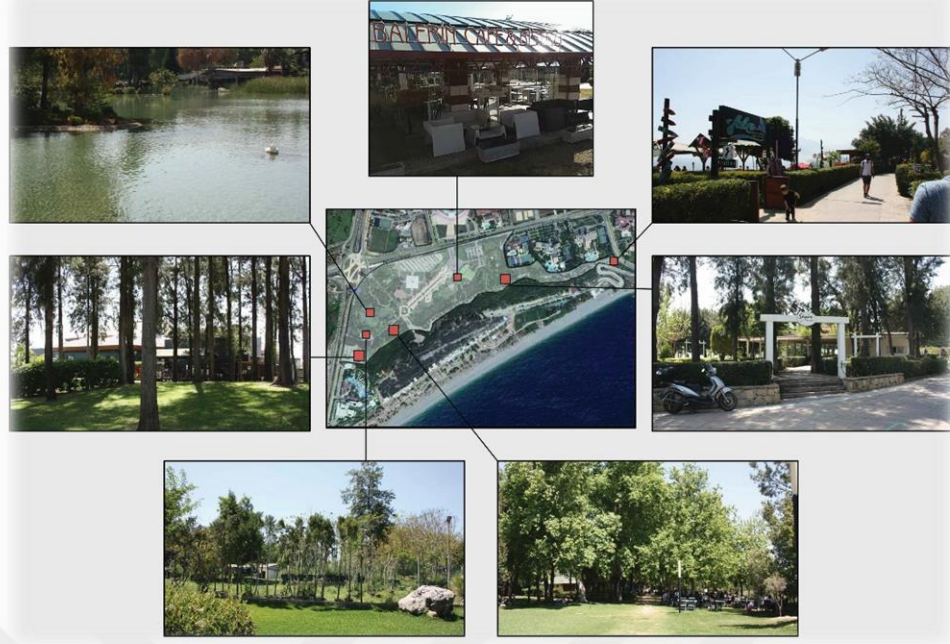
Şekil 4.32. Parkta bulunan kafe

4.1.4.2. Fidanlık ve seralar

Alanda bir adet fidanlık bulunmaktadır (Şekil 4.33). Fidanlık; parkın batı yönündeki gölün güneyinde yer almaktadır.

Şekil 4.33. Fidanlık

Şekil 4.34. İşletme birimlerinin plan görünümü

4.1.5. Hizmet birimleri

Park bünyesinde; öngörülen hizmet birimlerinden, idari ünite olarak parkın güney-batı yönünde bir yönetim ofisi, ana girişin doğu ve batı yönünde olmak üzere iki farklı yerde otopark bulunmaktadır (Çizelge 4.5.). Tuvaletler ise diğer kullanım birimlerinin içerisinde bulunmaktadır (Kafe ve restoranlar vb. içinde). Hizmet birimlerinin plan görünümü Şekil 4.38’de verilmiştir.

Çizelge 4.5. Atatürk Kültür Parkı’nda bulunan hizmet birimleri

Hizmet Birimleri	Mevcut	Mevcut değil
Teknik üniteler		x
İdari üniteler	x	
Acil yardım, Ptt gibi servis hizmetleri		x
Bankamatik		x
Tuvaletler	x	
Otoparklar	x	

4.1.5.1. İdari üniteler

Alanda bulunan tek idari ünite Ekdağ A.Ş. Yönetim Ofisi'dir (Şekil 4.35).

Şekil 4.35. Ekdağ A.Ş. Yönetim Ofisi

4.1.5.2. Otoparklar

Park içinde bulunan otoparklar iki alanda yer almaktadır. Bu otoparklar; Atatürk Kültür Parkı'nın ana girişinin doğu (Şekil 4.37) ve batı (Şekil 4.36) yönlerinde bulunmaktadır. Otoparklardan ilkinde parkın ana girişinin doğu yönündeki girişten sağlanmaktadır. Bu alanda bulunan otoparka ana girişten sağlanan ulaşım ile de erişmek mümkündür. Diğer otopark ise ana girişin batı yönünde bulunan girişten sağlanmaktadır. Otoparklarda bitkiler ile gölgeleme mevcuttur.

Şekil 4.36. Batı yönünde bulunan otopark

Şekil 4.37. Doğu yönünde bulunan otopark

Şekil 4.38. Hizmet birimlerinin plan görünümü

4.2. Anket Sonuçları

4.2.1. Kullanıcıların sosyo-demografik durumlarının ve park kullanımına yönelik dağılımları

SPSS programı ile değerlendirilmesi yapılan anket çalışmasının güvenilirliğini ortaya koymak amacıyla ilk olarak Cronbach's Alpha değerinin tespiti yapılmıştır. Yapılan analiz sonucu Cronbach' Alpha değeri: ,834 (%83) çıkmıştır. Anket çalışmasından elde edilen veriler SPSS programı içerisinde yer alan Frekans dağılımı ve Chi-Square analiz programları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Yapılan analizlerin sonuçları çizelgeler halinde verilmiştir.

Çalışmaya katılan kullanıcıların demografik özellikleri incelendiğinde; kullanıcıların cinsiyet dağılımında %52,3'ü kadın, %47,7'si erkektir. %30,8'i 26-35 yaş aralığında, %6,00'si 56-65 yaş aralığındadır. Kullanıcıların %63,0'ü evli, %37,0'si ise bekârdır. %56,0'sı çocuk sahibi iken %44,0'ü değildir. Kullanıcıların %43,0'ü lisans mezunu düzeyinde, %4,5'i ise lisansüstü mezunu düzeyinde kullanıcılarıdır. Ayrıca kullanıcıların meslekleri incelendiğinde %43,0'ü özel sektör, %5,5'i diğer meslek gruplarında yer aldığı görülmüştür. Gelir durumlarının dağılımlarında ise; %39,7'sinin 2000-3000 TL, %6,5'inin ise 5000 TL ve üstü gelire sahip olduğu belirlenmiştir. Ankete katılan park kullanıcılarının sosyo-demografik dağılımları Çizelge 4.6'da verilmiştir.

Kullanıcıların Atatürk kültür parkı ziyaret/kullanım sıklığına dair dağılımlar incelendiğinde; %3,5'inin haftada birkaç kez, %41,8'inin yılda birkaç kez ziyaret ettiği görülmektedir (Çizelge 4.7).

Çizelge 4.6. Kullanıcıların demografik özelliklerinin dağılımı

		n (kişi sayısı)	% (yüzde)
Cinsiyet	Kadın	209	52,3
	Erkek	191	47,7
Yaş	18-25	95	23,8
	26-35	123	30,8
	36-45	69	17,3
	46-55	56	14,0
	56-65	24	6,0
	65 üstü	33	8,2
	Medeni Hal	Evli	252
Bekâr		148	37,0
Çocuk Sahibi Olma Durumu	Var	224	56,0
	Yok	176	44,0
Eğitim Durumu	İlkokul	40	10,0
	Ortaokul	33	8,3
	Lise (ortaöğretim)	137	34,2
	Lisans	172	43,0
	Lisansüstü	18	4,5
Meslek	Kamu çalışanı	60	15,0
	Özel sektör	172	43,0
	Öğrenci	64	16,0
	Ev hanımı	32	8,0
	Emekli	50	12,5
	Diğer	22	5,5
Gelir Durumu	2000 TL ve altı	98	24,5
	2000-3000 TL	159	39,7
	3000-5000 TL	117	29,3
	5000 TL ve üstü	26	6,5

Çizelge 4.7. Atatürk Kültür Parkı ziyaret/kullanım sıklığı dağılımı

		n (kişi sayısı)	% (yüzde)
Atatürk Kültür Parkı ziyaret sıklığı	Her gün	34	8,5
	Haftada birkaç kez	14	3,5
	Haftada bir	31	7,8
	Ayda birkaç kez	103	25,7
	Yılda birkaç kez	167	41,8
	İlk defa	51	12,7

Kullanıcıların parkı ziyaret saatlerine bakıldığında; %5,2'sinin saat 09.00 öncesi, 38,1'inin ise 15.00-18.00 saat aralığında ziyaret ettiği görülmektedir (Çizelge 4.8).

Çizelge 4.8. Atatürk Kültür Parkı ziyaret saatlerinin dağılımı

		n (kişi sayısı)	% (yüzde)
Atatürk Kültür Parkı ziyaret saati aralığı	09.00 öncesi	27	5,2
	09.00-12.00	67	12,8
	12.00-15.00	92	17,6
	15.00-18.00	200	38,1
	18.00 sonrası	138	26,3

Kullanıcıların parka nasıl ulaşım sağladıkları incelendiğinde; %20,3'ü yaya olarak, %4,9'u bisikletle, %3,4'ünün motosiklet, %39,0'u özel araç, %31,2'si toplu taşıma ve %1,2'sinin ise diğer şekillerde ulaşım sağladıkları belirlenmiştir (Çizelge 4.9).

Çizelge 4.9. Kullanıcıların Atatürk Kültür Parkı'na ulaşım şekillerinin dağılımı

		n (kişi sayısı)	% (yüzde)
Atatürk Kültür Parkı'na ulaşım şekli	Yaya	103	20,3
	Bisiklet	25	4,9
	Motosiklet	17	3,4
	Özel araç	198	39,0
	Toplu taşıma	158	31,2
	Diğer	6	1,2

Kullanıcılara Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme sebepleri sorulduğunda; %14,6'sının park büyüklüğünü, %9,2'sinin çevre düzenlemesini, %14,0'ü erişilebilirliği, %8,2'si fiziksel durumu, %13,9'u kullanım birimleri ve yapılı çevreyi, %4,0'ü güvenliği, %18,3'ü görsel çekicilik ve estetiği, %5,0'i su öğelerini, %12,8'i ise gölgeli ve güneşli alanları göz önünde bulundurduğu görülmektedir (Çizelge 4.10).

Çizelge 4.10. Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme sebeplerinin dağılımı

	n (kişi sayısı)	% (yüzde)
Park büyüklüğü	133	14,6
Çevre düzenlemesi	84	9,2
Erişilebilirlik (kolay ulaşım)	128	14,0
Fiziksel durum (parkta bulunan materyallerin kullanılabilirliği)	75	8,2
Kullanım birimleri ve yapılı çevre (restaurant, kafe, kültür merkezi vb.)	127	13,9
Güvenlik	37	4,0
Görsel çekicilik ve estetik	166	18,3
Su öğeleri	46	5,0
Gölgeli ve güneşli alanlar	117	12,8

Kullanıcıların Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullandıkları alanlar incelendiğinde; yapay göller ve büyük su alanlarını %5,3'ü, piknik alanlarını %7,1'i, yaya gezinti alanlarını %17,6'sı, bisiklet yollarını %2,2'si, fidanlık ve seraları %1,2'si, spor alanlarını %4,1'i, çocuk oyun alanlarını %4,8'i, oturma yerlerini %15,6'sı, Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulunu %2,5'i, konser alanlarını %6,1'i, tiyatro alanlarını %4,7'si, fuar alanları %6,8'si, açık hava sergileri %4,5'i, çay bahçeleri, kafe ve restoranları %17,5'i kullanmaktadır. Parktaki en çok kullanılan alanların dağılımı Çizelge 4.11'de verilmiştir.

Kullanıcıların parkı kullanma amaçları incelendiğinde; %5,3'ü spor alanları, %6,1'i çocuk oyun alanları, %6,6'sı piknik yapmak, %15,9'u aile ve yakınlar ile vakit geçirmek, %9,2'si buluşma merkezi olarak kullanmaktadır. %16,5'i etrafı ve manzarayı seyretmek, %9,8'i kültürel aktivite, %2,4'ü anaokulu, %0,6'sı bilimsel araştırmalar, %2,1'sanatsal aktiviteler, %25,5'i ise temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak için kullanmaktadır. Kullanım amacının dağılımı Çizelge 4.12'de gösterilmektedir.

Çizelge 4.11. Atatürk Kültür Parkı'nın en çok kullanılan alanlarının dağılımı

	n (kişi sayısı)	% (yüzde)
Yapay göller, büyük su alanları	56	5,3
Piknik alanları	75	7,1
Yaya gezinti alanları	187	17,6
Bisiklet yolları	24	2,2
Fidanlık ve seralar	13	1,2
Spor alanları	44	4,1
Çocuk oyun alanları	51	4,8
Oturma yerleri	165	15,6
Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu	26	2,5
Konser alanları	65	6,1
Tiyatro alanları	50	4,7
Fuar alanları	72	6,8
Açık hava sergileri	48	4,5
Çay bahçeleri, kafe, restoranlar	186	17,5

Çizelge 4.12. Atatürk Kültür Parkı'nı kullanım amaçları dağılımı

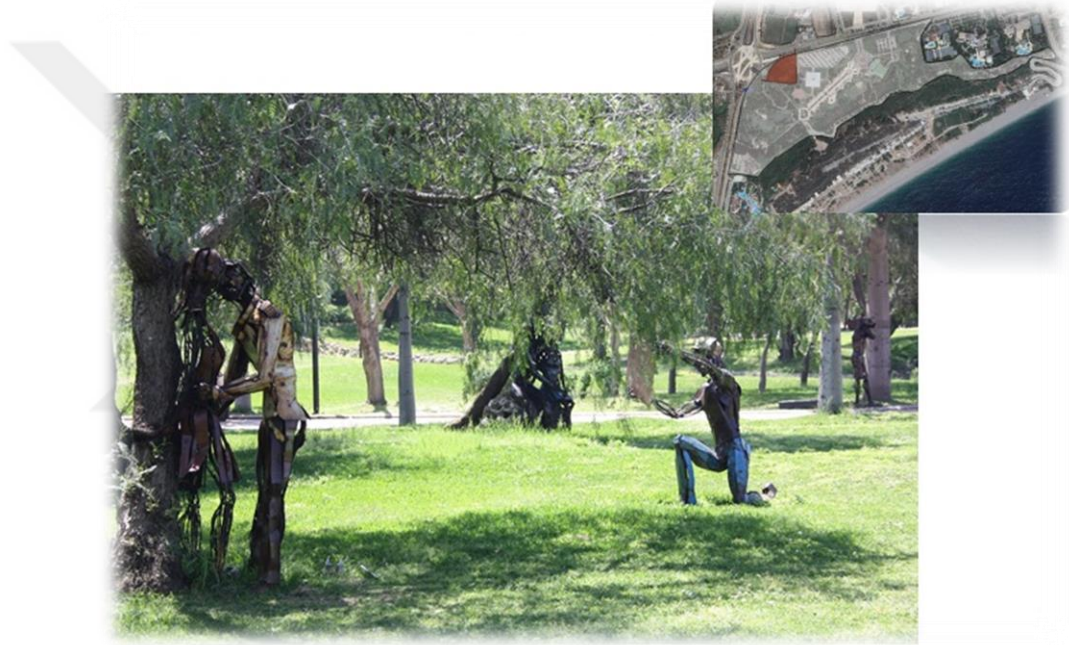
	n (kişi sayısı)	% (yüzde)
Spor alanları	54	5,3
Çocuk oyun alanları	63	6,1
Piknik yapmak	68	6,6
Aile veya yakınlar ile vakit geçirmek	163	15,9
Buluşma merkezi olarak	95	9,2
Etrafı ve manzarayı seyretmek	169	16,5
Kültürel aktiviteler (konser, tiyatro vb.)	101	9,8
Eğitim (anaokulu)	25	2,4
Bilimsel araştırma	6	0,6
Sanatsal aktiviteler (fotoğraf çekimi, resim çizme vb.)	22	2,1
Temiz hava almak, stresten uzaklaşmak	262	25,5

Atatürk Kültür Parkı'nın kullanıcılar üzerinde bıraktığı algı incelendiğinde; %0,7'sinde sıkıntı verici ve hayal kırıklığı, %0,4'ünde korku ve kaygı verici etkisi bırakırken; %26,1'inde heyecan ve mutluluk verici, %57,6'sında rahatlatıcı ve huzur verici, %15,2'sinde ise ilham verici bir etki bırakmaktadır (Çizelge 4.13).

Çizelge 4.13. Atatürk Kültür Parkı'nın kullanıcılarda bıraktığı algı dağılımı

	n (kişi sayısı)	% (yüzde)
Sıkıntı verici ve hayal kırıklığı	4	0,7
Heyecan ve mutluluk verici	149	26,1
Korku ve kaygı verici	2	0,4
Rahatlatıcı ve huzur verici	329	57,6
İlham verici	87	15,2

Kullanıcılara yönelik yapılan anket çalışmasının içeriğindeki Atatürk Kültür Parkı'nda rekreasyonel ekosistem hizmetlerini temsil eden fonksiyonel birimler-faaliyetlere ait görsellerin; kullanıcılar tarafından görsel analiz kriterlerine dayanarak (doğallık, uyum, açıklık, gizem, perspektif, güven, rekreasyon değeri, düzen, manzara güzelliği, etkili su oğesi varlığı) 5'li likert lği ile değerlendirilmesi istenmiştir. Ankette 6 adet görsel bulunmaktadır. Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilen değerlendirmelerin dağılımı tablolar halinde verilmiştir. Değerlendirilmesi yapılan ilk görsel Şekil 4.39'da, dağılımı ise Çizelge 4.14'de gösterilmektedir.

Şekil 4.39. Altın Portakal Film Festivalini temsil eden görsel

Çizelge 4.14. Altın Portakal Film Festivalini temsil eden görselin değerlendirme dağılımı

(n= kişi sayısı, %= yüzde)

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Doğallık	10	2,5	21	5,3	42	10,5	136	34,0	191	47,7
Uyum	11	2,8	23	5,8	57	14,2	153	38,2	156	39,0
Açıklık	6	1,5	32	8,0	57	14,2	181	45,3	124	31,0
Gizem	49	12,3	64	16,0	153	38,3	101	25,3	33	8,3
Perspektif	11	2,8	39	9,8	54	13,5	191	47,8	105	26,3
Güven	6	1,5	24	6,0	87	21,8	195	48,8	88	22,0
Rekreasyon değeri	12	3,0	19	4,8	67	16,8	191	47,8	111	27,8
Düzen	9	2,3	19	4,8	52	13,0	184	46,0	136	34,0
Manzara güzelliği	9	2,3	9	2,3	38	9,5	131	32,8	213	53,3

Açık sergi alanlarının ve çeşitli fuarlara ev sahipliği yapan Doğan Hızlan Kütüphanesi'nin yer aldığı görselin kullanıcılar tarafından değerlendirmelerine dair dağılım Çizelge 4.15'de, görseli ise Şekil 4.40'da verilmiştir.

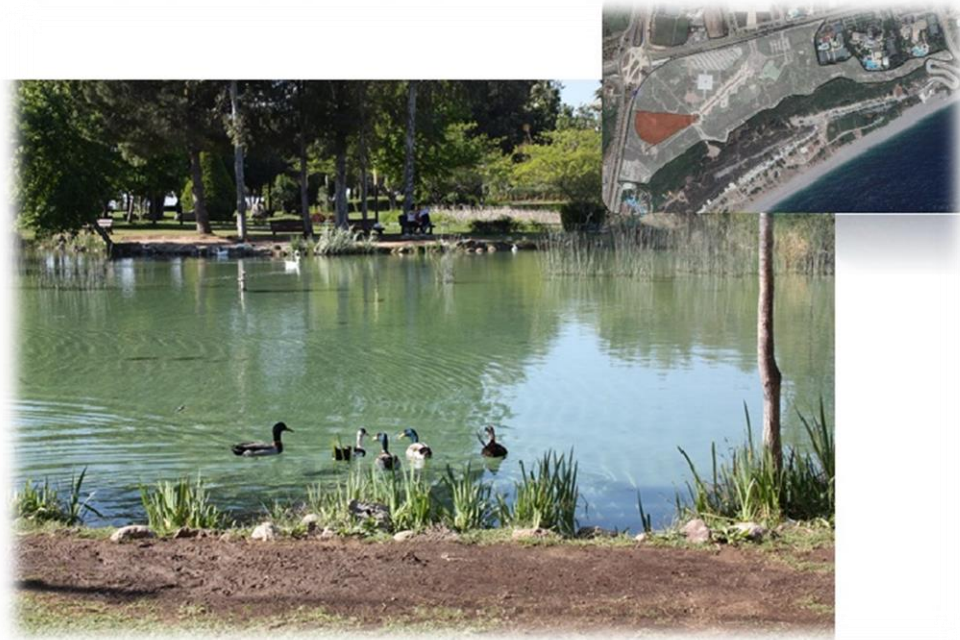
Şekil 4.40. Fuar alanlarını temsil eden görsel

Çizelge 4.15. Fuar alanlarını temsil eden görselin değerlendirme dağılımı

n= kişi sayısı, %= yüzde

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Doğallık	71	17,8	111	27,8	140	35,0	49	12,3	29	7,2
Uyum	13	3,3	71	17,8	175	43,8	103	25,8	38	9,5
Açıklık	9	2,3	49	12,3	140	35,0	150	37,5	52	13,0
Gizem	111	27,8	124	31,0	110	27,5	42	10,5	13	3,3
Perspektif	16	4,0	64	16,0	160	40,0	130	32,5	30	7,5
Güven	11	2,8	57	14,2	170	42,5	127	31,8	35	8,8
Rekreasyon değeri	10	2,5	61	15,3	173	43,3	129	32,3	27	6,8
Düzen	6	1,5	34	8,5	147	36,8	165	41,3	48	12,0
Manzara güzelliği	15	3,8	48	12,0	150	37,5	135	33,8	52	13,0
Etkili su ögesi varlığı	11	2,8	56	14,0	132	33,0	154	38,5	47	11,8

Büyük su ögelerini ve yapay gölleri temsil eden görselin kullanıcılar tarafından değerlendirmelerine dair dağılımı Çizelge 4.16'da, görseli ise Şekil 4.41'de verilmiştir.

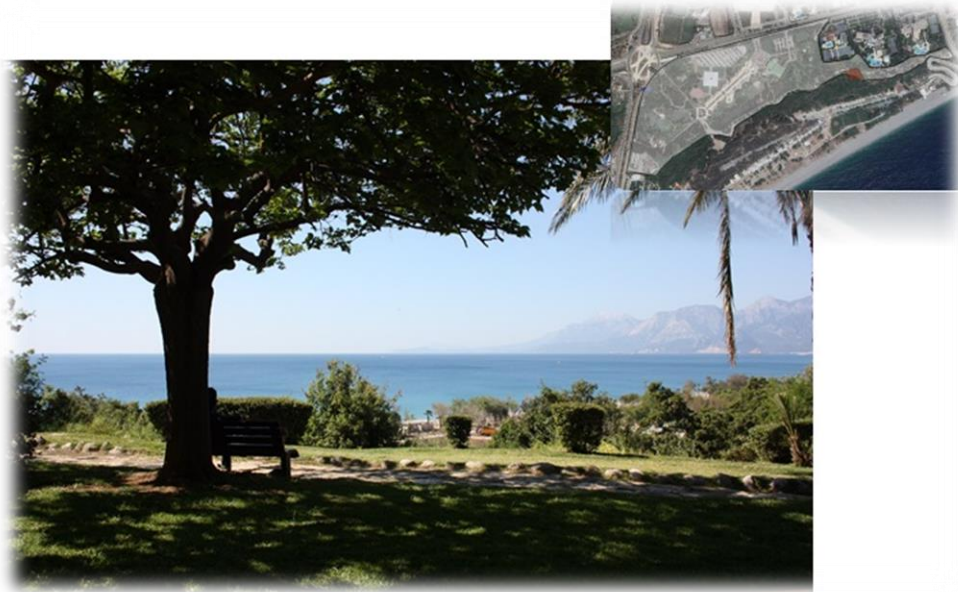
Şekil 4.41. Yapay göller ve büyük su ögelerini temsil eden görsel

Çizelge 4.16. Yapay göller ve büyük su ögelerini temsil eden görselin değerlendirme dağılımı

(n= kişi sayısı, %= yüzde)

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Doğallık	3	0,8	2	0,5	33	8,3	73	18,3	289	72,3
Uyum	3	0,8	5	1,3	41	10,3	95	23,8	256	64,0
Açıklık	2	0,5	9	2,3	41	10,3	132	33,0	216	54,0
Gizem	49	12,3	60	15,0	117	29,3	96	24,0	78	19,5
Perspektif	6	1,5	25	6,3	38	9,5	154	38,5	177	44,3
Güven	5	1,3	20	5,0	70	17,5	157	39,3	148	37,0
Rekreasyon değeri	6	1,5	20	5,0	54	13,5	146	36,5	174	43,5
Düzen	4	1,0	13	3,3	56	14,0	159	39,8	168	42,0
Manzara güzelliği	2	0,5	8	2,0	35	8,8	68	17,0	287	71,8
Etkili su ögesi varlığı	3	0,8	8	2,0	38	9,5	62	15,5	289	72,3

Park içerisinde farklı konumlarda bulunan oturma birimlerinin, parkın konumsal olarak sağladığı manzarayı ve güneşli ve gölgeli alanların durumunu temsil eden görselin değerlendirilmesinin dağılımı Çizelge 4.17’de, görseli Şekil 4.42’de verilmiştir.

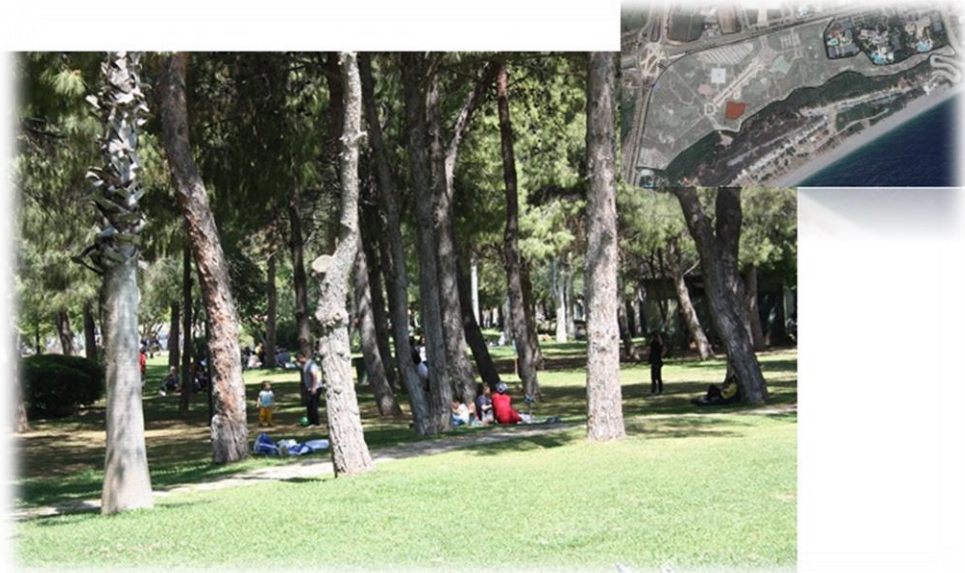
Şekil 4.42. Oturma birimlerine ve konumlarına örnek teşkil eden görsel

Çizelge 4.17. Oturma birimlerine ve konumlarına örnek teşkil eden görselin değerlendirme dağılımı

(n= kişi sayısı, %= yüzde)

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Doğallık	2	0,5	6	1,5	33	8,3	54	13,5	305	76,3
Uyum	4	1,0	6	1,5	34	8,5	103	25,8	253	63,2
Açıklık	2	0,5	7	1,8	42	10,5	120	30,0	229	57,3
Gizem	32	8,0	49	12,3	130	32,5	78	19,5	111	27,8
Perspektif	4	1,0	19	4,8	44	11,0	149	37,3	184	46,0
Güven	6	1,5	12	3,0	77	19,3	170	42,5	135	33,8
Rekreasyon değeri	4	1,0	18	4,5	45	11,3	150	37,5	183	45,8
Düzen	5	1,3	10	2,5	51	12,8	153	38,3	181	45,3
Manzara güzelliği	2	0,5	5	1,3	33	8,3	53	13,3	307	76,8
Etkili su ögesi varlığı	3	0,8	10	2,5	32	8,0	47	11,8	308	77,0

Kullanıcıların park genelinde farklı konumlarda gerçekleştirdiği rekreasyonel birimler başlığı altında yer alan piknik aktivitesini temsil eden görselin değerlendirme dağılımı Çizelge 4.18’de, görseli Şekil: 4.43’de verilmiştir.

Şekil 4.43. Rekreasyonel birimleri temsil eden görsel

Çizelge 4.18. Rekreatyonel birimleri temsil eden görselin değerlendirme dağılımı

(n= kişi sayısı, %= yüzde)

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Doğallık	6	1,5	10	2,5	53	13,3	86	21,5	245	61,3
Uyum	9	2,3	21	5,3	65	16,3	126	31,5	179	44,8
Açıklık	6	1,5	19	4,8	84	21,0	159	39,8	132	33,0
Gizem	32	8,0	80	20,0	139	34,8	109	27,3	40	10,0
Perspektif	11	2,8	34	8,5	60	15,0	182	45,5	113	28,2
Güven	6	1,5	25	6,3	85	21,3	197	49,3	87	21,8
Rekreasyon değeri	5	1,3	27	6,8	75	18,8	169	42,3	124	31,0
Düzen	11	2,8	24	6,0	60	15,0	179	44,8	126	31,5
Manzara güzelliği	10	2,5	19	4,8	48	12,0	107	26,8	216	54,0

Ankette yer alan son görsel olarak kent parklarında bulunması gereken fonksiyonel birimlerin işletme birimleri başlığı altında yer alan kafe, çay bahçeleri ve restoranları temsil eden görselin değerlendirme dağılımı Çizelge 4.19'da görseli Şekil 4.44'de verilmektedir.

Şekil 4.44. İşletme birimlerini temsil eden görsel

Çizelge 4.19. İşletme birimlerini temsil eden görselin değerlendirme dağılımı

(n= kişi sayısı, %= yüzde)

	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Doğallık	4	1,0	19	4,8	65	16,3	75	18,8	237	59,3
Uyum	6	1,5	25	6,3	74	18,5	104	26,0	191	47,8
Açıklık	4	1,0	22	5,5	76	19,0	154	38,5	144	36,0
Gizem	33	8,3	57	14,2	151	37,8	108	27,0	51	12,8
Perspektif	15	3,8	29	7,2	69	17,3	162	40,5	125	31,3
Güven	4	1,0	23	5,8	100	25,0	173	43,3	100	25,0
Rekreasyon değeri	10	2,5	24	6,0	74	18,5	158	39,5	134	33,5
Düzen	6	1,5	23	5,8	64	16,0	166	41,5	141	35,3
Manzara güzelliği	7	1,8	22	5,5	59	14,8	74	18,5	238	59,5

4.2.2. Chi-square (Ki-kare) testi ile yapılan karşılaştırma sonuçları

Atatürk Kültür Parkı'nı kullanan ziyaretçilere yönelik yapılan anket sonuçlarını değerlendirmede değişkenler arasında istatistiki açıdan bir ilişki olup-olmadığı Crosstabs analizlerinden "Chi-Square" testi uygulanarak tespit edilmiştir. Bu değişkenler ankete katılan kullanıcıların demografik durumları ile Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri, en çok kullandıkları alanlar ve parkı kullanma amaçlarına verdikleri cevapları kapsamaktadır.

Kullanıcıların cinsiyete göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip-göstermediği Çizelge 4.20'de verilmektedir. Kadınların %15,7'si erişilebilirliği tercih ederken erkeklerin %12,0'si erişilebilirliği tercih etmektedir. Çizelge 4.20 incelendiğinde; erişilebilirliğe verilen cevaplar doğrultusunda $p=0,017<0,05$ olduğundan istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki bulunurken diğer tercih nedenleri ile anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Çizelge 4.20. Cinsiyete göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri

		Atatürk Kültür Parkı'nı Tercih Nedeni								
CİNSİYET		Park büyüklüğü	Çevre düzenlenmesi	Erişilebilirlik	Fiziksel durum	Kullanım birimleri ve yapılı çevre	Güvenlik	Görsel çekicilik	Su öğeleri	Gölgeli ve güneşli alanlar
	Kadın	Sayı	68	48	78	46	62	22	79	24
Yüzde		13,7	9,7	15,7	9,3	12,5	4,4	15,9	4,8	13,9
Erkek	Sayı	65	36	50	29	65	15	87	22	48
	Yüzde	15,6	8,6	12,0	6,9	15,6	3,6	20,9	5,3	11,5
Toplam	Sayı	133	84	128	75	127	37	166	46	117
	Yüzde	14,6	9,2	14,0	8,2	13,9	4,1	18,2	5,0	12,8
	χ^2	0,101	1,020	5,694	3,053	0,878	0,849	2,469	0,000	2,997
	df	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	p	0,751	0,312	0,017	0,081	0,349	0,357	0,116	1,000	0,083

Kullanıcıların yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri incelendiğinde 46-55 yaş aralığındaki kullanıcıların %20,9'u görsel çekicilik kriterini tercih ederken 65 yaş üstü kullanıcıların %11,4'ü tercih etmektedir. Ki-kare analizi değerlendirme sonucu görsel çekicilik kriterinin değeri $p=0,016<0,05$ olduğundan istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki bulunurken diğer tercih nedenleri ile anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Çizelge 4.21).

Çocuk sahibi olan kullanıcıların %12,0'si parktaki kullanım birimlerini tercih ederken çocuk sahibi olmayan kullanıcıların %16,2'sinin tercih ettiği tespit edilmiştir. Görsel çekicilik kriterini ise çocuk sahibi olan kullanıcıların %16,5'i, çocuk sahibi olmayan kullanıcıların ise %20,3'ü tercih etmiştir. Yapılan değerlendirmelerin ki-kare testi sonucu incelendiğinde çocuk sahibi olma durumu ile kullanım birimleri ve yapılı çevrenin $p=0,016<0,05$ ve görsel çekicilik $p=0,025<0,05$ olduğundan aralarında anlamlı ilişki bulunmuştur. Diğer sonuçlara bakıldığında ise çocuk sahibi olma durumu ile aralarında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Çizelge 4.22).

Çizelge 4.21. Yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri

		Atatürk Kültür Parkı'nı Tercih Nedeni								
YAŞ GRUPLARI		Park büyüklüğü	Çevre düzenlenmesi	Erişilebilirlik	Fiziksel durum	Kullanım birimleri ve yapılı çevre	Güvenlik	Görsel çekicilik	Su öğeleri	Gölgeli ve güneşli alanlar
	18-25	Sayı	31	26	29	23	36	9	45	9
Yüzde		13,2	11,1	12,4	9,8	15,4	3,9	19,2	3,9	11,1
26-35	Sayı	46	28	33	26	40	8	61	18	41
	Yüzde	15,3	9,3	11,0	8,6	13,3	2,6	20,3	6,0	13,6
36-45	Sayı	24	10	27	11	25	3	20	5	17
	Yüzde	16,9	7,0	19,0	7,8	17,6	2,1	14,1	3,5	12,0
46-55	Sayı	16	7	15	7	15	8	24	6	17
	Yüzde	13,9	6,1	13,0	6,1	13,0	7,0	20,9	5,2	14,8
56-65	Sayı	9	4	8	4	6	5	8	3	4
	Yüzde	17,7	7,8	15,7	7,8	11,8	9,8	15,7	5,9	7,8
65 üstü	Sayı	7	9	16	4	5	4	8	5	12
	Yüzde	10,0	12,9	22,9	5,7	7,1	5,7	11,4	7,1	17,2
Toplam	Sayı	133	84	128	75	127	37	166	46	117
	Yüzde	14,6	9,2	14,0	8,2	13,9	4,1	18,2	5,0	12,8
	χ^2	3,945	7,807	8,059	5,133	7,666	8,938	13,868	3,287	4,539
	df	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	p	0,557	0,167	0,153	0,400	0,176	0,112	0,016	0,656	0,475

Çizelge 4.22. Çocuk sahibi olma durumuna göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri

		Atatürk Kültür Parkı'nı Tercih Nedeni								
ÇOCUK SAHİBİ OLMA DURUMU		Park büyüklüğü	Çevre düzenlenmesi	Erişilebilirlik	Fiziksel durum	Kullanım birimleri ve yapılı çevre	Güvenlik	Görsel çekicilik	Su öğeleri	Gölgeli ve güneşli alanlar
	Var	Sayı	73	43	79	43	60	25	82	29
Yüzde		14,6	8,6	15,8	8,7	12,0	5,0	16,5	5,8	13,0
Yok	Sayı	60	41	49	32	67	12	84	17	52
	Yüzde	14,5	9,9	11,8	7,7	16,2	2,9	20,3	4,1	12,6
Toplam	Sayı	133	84	128	75	127	37	166	46	117
	Yüzde	14,6	9,2	14,0	8,2	13,9	4,1	18,2	5,0	12,8
	χ^2	0,100	0,998	2,498	0,067	5,790	1,727	5,020	0,748	0,013
	df	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	p	0,752	0,318	0,114	0,796	0,016	0,189	0,025	0,387	0,908

Eğitim durumları ile parkı tercih etme nedenleri aralarındaki ilişki incelendiğinde evre düzenlemesini %11,3 ile lisans mezunları tercih ederken lisansüstü mezunu kullanıcıların %2,8'i tercih etmektedir. $p=0,018<0,05$ olduğundan aralarında anlamlı ilişki bulunmuştur. Bununla birlikte lisansüstü mezunu kullanıcıların %25,0'i kullanım birimleri ve yapılı çevreyi tercih ederken ilkokul mezunu kullanıcıları %5,3' tercih ettiği grlmştur. Kullanım birimleri ve yapılı evre ile eğitim durumları arasında $p=0,015<0,05$ olduğundan anlamlı ilişki bulunmuştur. Diğer taraftan eğitim durumu ile diğer tercihler arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır (izelge 4.23).

Çizelge 4.23. Eğitim durumlarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri

		Atatürk Kültür Parkı'nı Tercih Nedeni									
		Park büyüklüğü	evre düzenlemesi	Erişilebilirlik	Fiziksel durum	Kullanım birimleri ve yapılı evre	Güvenlik	Görsel ekicilik	Su geleri	Gölgeli ve güneşli alanlar	
EĞTİM DURUMLARI	İlkokul	Sayı	14	6	17	3	4	2	14	7	9
		Yüzde	18,4	7,9	22,4	4,0	5,3	2,6	18,4	9,2	11,8
	Ortaokul	Sayı	10	7	13	3	10	5	11	2	9
		Yüzde	14,3	10,0	18,6	4,3	14,3	7,1	15,7	2,8	12,9
	Lise	Sayı	51	21	37	27	44	11	56	12	38
		Yüzde	17,2	7,1	12,4	9,1	14,8	3,7	18,9	4,0	12,8
	Lisans	Sayı	54	49	56	36	60	18	79	22	60
		Yüzde	12,4	11,3	12,9	8,3	13,8	4,2	18,2	5,1	13,8
	Lisans st	Sayı	4	1	5	6	9	1	6	3	1
		Yüzde	11,2	2,8	13,9	16,6	25,0	2,8	16,6	8,3	2,8
	Toplam	Sayı	133	84	128	75	127	37	166	46	117
Yüzde		14,6	9,2	14,0	8,2	13,9	4,1	18,2	5,0	12,8	
		χ^2	2,413	11,927	4,597	8,476	12,319	3,068	3,510	4,139	8,616
		df	4	4	4	4	4	4	4	4	4
		p	0,660	0,018	0,331	0,076	0,015	0,546	0,476	0,388	0,071

Emekli olan kullanıcıların %21,7'si parka erişilebilirliği özel sektör çalışanları %10,6'sının tercih ettiği tespit edilmiştir. Görsel ekiciliği ise özel sektörde çalışan kullanıcıların %22,3', emeklilerin ise %8,5'i tercih etmiştir. Yapılan değerlendirmelerin ki-kare testi sonucu incelendiğinde meslek grupları ile erişilebilirlik $p=0,019<0,05$ ile görsel çekicilik $p=0,000<0,05$ olduğundan

aralarında anlamlı ilişki bulunmuştur. Diğer sonuçlara bakıldığında meslek grupları ile aralarında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Çizelge 4.24).

Çizelge 4.24. Meslek grupları ile Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenleri

		Atatürk Kültür Parkı'nı Tercih Nedeni										
		Park büyüklüğü	Çevre düzenlemesi	Erişilebilirlik	Fiziksel durum	Kullanım birimleri ve yapılı çevre	Güvenlik	Görsel çekicilik	Su öğeleri	Gölgeli ve güneşli alanlar		
MESLEK GRUPLARI	Kamu çalışanı	Sayı	18	12	16	10	26	8	15	6	19	
		Yüzde	13,9	9,2	12,3	7,7	20,0	6,2	11,5	4,6	14,6	
	Özel sektör	Sayı	57	36	42	27	55	13	88	24	53	
		Yüzde	14,4	9,1	10,6	6,9	13,9	3,3	22,3	6,1	13,4	
	Öğrenci	Sayı	22	17	24	16	22	5	32	5	15	
		Yüzde	13,9	10,8	15,2	10,1	13,9	3,2	20,2	3,2	9,5	
	Ev hanımı	Sayı	13	4	14	7	7	2	12	3	7	
		Yüzde	18,8	5,8	20,3	10,2	10,2	2,9	17,3	4,3	10,2	
	Emekli	Sayı	14	11	23	11	11	8	9	4	15	
		Yüzde	13,2	10,4	21,7	10,4	10,4	7,5	8,5	3,8	14,1	
	Çalışmıyor	Sayı	9	4	9	4	6	1	10	4	8	
		Yüzde	16,4	7,3	16,4	7,3	10,9	1,8	18,1	7,3	14,5	
	Toplam	Sayı	133	84	128	75	127	37	166	46	117	
		Yüzde	14,6	9,2	14,0	8,2	13,9	4,1	18,2	5,0	12,8	
			χ^2	2,310	2,759	13,554	3,420	7,760	5,573	26,974	3,714	2,810
			<i>df</i>	5	5	5	5	5	5	5	5	5
			<i>p</i>	0,805	0,737	0,019	0,635	0,170	0,350	0,000	0,591	0,729

Kullanıcıların Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullandıkları alanları ki-kare testi sonuçları incelendiğinde kadın kullanıcılar %1,1 oranında bisiklet yollarını kullanırken erkek kullanıcılar %3,6 oranında kullandıkları tespit edilmiş ve $p=0,006<0,05$ olduğundan cinsiyete göre en çok kullanılan alanlar arasında anlamlı ilişki gösterdiği belirlenmiştir. Kadın kullanıcıların %6,3'ü, erkek kullanıcıların ise %3,1'i çocuk oyun alanlarını kullandığı tespit edilmiştir. Kullanıcıların cinsiyete göre en çok kullanılan alanlar arasında çocuk oyun alanları ile aralarında anlamlı ilişki gösterirken diğer alanlar ile anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir (Çizelge 4.25).

Çizelge 4.25. Cinsiyete göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar

Atatürk Kültür Parkı'nda En Çok Kullanılan Alanlar									
CİNSİYET		Yapay göller, büyük su alanları	Piknik alanları	Yaya gezinti alanları	Bisiklet yolları	Fidanlık ve seralar	Spor alanları	Çocuk oyun alanları	
	CİNSİYET	Kadın	Sayı	25	45	92	6	5	21
Yüzde			4,5	8,2	16,6	1,1	0,9	3,8	6,3
Erkek		Sayı	31	30	95	18	8	23	16
		Yüzde	6,1	5,9	18,7	3,6	1,6	4,5	3,1
Toplam		Sayı	56	75	187	24	13	44	51
		Yüzde	5,3	7,1	17,6	2,3	1,2	4,1	4,8
		χ^2	1,510	2,222	1,311	6,481	0,532	0,227	5,554
		df	1	1	1	1	1	1	1
		p	0,219	0,136	0,252	0,006	0,466	0,634	0,018
CİNSİYET			Oturma yerleri	Anaokulu	Konser alanları	Tiyatro alanları	Fuar alanları	Açık hava sergileri	Çay bahçeleri, kafe ve restoranlar
	CİNSİYET	Kadın	Sayı	88	16	36	27	38	27
Yüzde			15,9	2,9	6,5	4,9	6,9	4,9	16,6
Erkek		Sayı	77	10	29	23	34	21	94
		Yüzde	15,1	1,9	5,7	4,5	6,7	4,1	18,5
Toplam		Sayı	165	26	65	50	72	48	186
		Yüzde	15,5	2,5	6,1	4,7	6,8	4,5	17,5
		χ^2	0,132	0,605	0,306	0,013	0,010	0,191	1,083
		df	1	1	1	1	1	1	1
		p	0,716	0,437	0,580	0,910	0,921	0,662	0,298

Kullanıcıların yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanların ki-kare testi sonucu incelediğinde spor alanları kullanımında 36-45 yaş aralığındaki kullanıcıların kullanmadığı, 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların %6,5'i kullanarak $p=0,002<0,05$ olduğundan ve çocuk oyun alanlarında 36-45 yaş aralığındaki kullanıcılar %10,2, 18-25 yaş aralığındaki kullanıcılar ise %0,40 oranında $p=0,000<0,05$ olduğundan aralarında anlamlı ilişki bulunmaktadır. Anaokulunu ile 18-25 yaş aralığında, %0,80 ve 65 yaş üstü kullanıcılar %9,9 oranı ile $p=0,002<0,05$ olduğundan anlamlı ilişki bulunmaktadır. 18-25 yaş aralığında %8,7'si kullanırken 65 yaş üstü kullanıcılar

konser alanlarını kullanmaktadır. $p=0,003<0,05$ olduğundan yaş ortalamaları ile konser alanlarının kullanımı arasında anlamlı ilişki bulunmaktadır. Tiyatro alanlarının kullanımı ile yaş ortalamaları arasında anlamlı ilişki bulunmaktadır ($p=0,012<0,05$). Tiyatro alanlarını 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların %6,1'i kullanırken 65 yaş üstü kullanıcıların %1,4'ü kullanmaktadır. 26-35 yaş aralığındaki kullanıcıların %6,5'i, 65 yaş üstü kullanıcıların %1,4'ü açık hava sergilerini kullanmaktadır. Aynı zamanda açık hava sergi alanlarının yaş ortalamaları ile aralarında anlamlı ilişki bulunduğu saptanmıştır ($p=0,020$). Çay bahçeleri, kafe ve restoranları 56-65 yaş aralığındaki kullanıcıların %25,0'i ve 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların %14,1'i kullanarak $p=0,044<0,05$ olduğundan aralarında anlamlı ilişki bulunmaktadır. Diğer kullanım alanları ile yaş grupları arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır (Çizelge 4.26).

Çocuk sahibi olan kullanıcıların %9,4'ü piknik alanlarını kullanırken çocuk sahibi olmayan kullanıcıların %4,4'ü kullanmaktadır ($p=0,005<0,05$). Bisiklet yollarını %3,2 oranında çocuk sahibi kullanıcılar, %1,4 oranında ise çocuk sahibi olmayan kullanıcılar kullanmaktadır ($p=0,036<0,05$). Çocuk sahibi kullanıcıların %5,4'ü ve çocuk sahibi olmayan kullanıcıların %3,0'ü spor alanlarını kullanmaktadır ($p=0,022<0,05$). Çocuk oyun alanlarını ise çocuk sahibi kullanıcıların %9,1'i kullanırken çocuk sahibi olmayan kullanıcılar kullanmamaktadır ($p=0,000<0,05$). Anaokulunu %4,4 oranında çocuk sahibi kullanıcılar, %0,20 oranında çocuk sahibi olmayan kullanıcılar kullanmaktadır ($p=0,000<0,05$). Çocuk sahibi olmayan kullanıcıların %9,4'ü konser alanlarını, %6,8'i tiyatro alanlarını, %9,2'si fuar alanlarını, %7,0'si açık hava sergi alanlarını kullanırken çocuk sahibi olan kullanıcıların %3,2'si konser alanlarını, %2,8'i tiyatro alanlarını, %4,6'sı fuar alanlarını ve %2,3'ü açık hava sergi alanlarını kullanmaktadır ($p=0,000<0,05$). Bu kullanım alanlarının; çocuk sahibi olma durumuna göre en çok kullanılan alanların aralarında anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. Ancak diğer alanların kullanımı ile anlamlı ilişki bulunmamaktadır (Çizelge 4.27).

Çizelge 4.26. Yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar

Atatürk Kültür Parkı'nda En Çok Kullanılan Alanlar								
YAŞ GRUPLARI		Yapay göller, büyük su alanları	Piknik alanları	Yaya gezinti alanları	Bisiklet yolları	Fidanlık ve seralar	Spor alanları	Çocuk oyun alanları
		18-25	Sayı	16	17	45	10	2
	Yüzde	6,1	6,5	17,1	3,8	0,70	6,5	0,40
26-35	Sayı	16	22	60	9	3	20	22
	Yüzde	4,2	5,7	15,6	2,3	0,80	5,2	5,7
36-45	Sayı	6	14	32	2	1	-	17
	Yüzde	3,6	8,4	19,1	1,2	0,60	0,00	10,2
46-55	Sayı	10	14	21	2	5	3	6
	Yüzde	8,2	11,6	17,4	1,7	4,1	2,5	4,9
56-65	Sayı	4	4	10	1	1	2	3
	Yüzde	7,1	7,1	17,9	1,8	1,8	3,6	5,3
65 üstü	Sayı	4	4	19	-	1	2	2
	Yüzde	5,6	5,6	26,8	0,00	1,4	2,8	2,8
Toplam	Sayı	56	75	187	24	13	44	51
	Yüzde	5,3	7,1	17,6	2,3	1,2	4,1	4,8
	χ^2	3,281	2,669	3,950	7,841	7,177	19,435	24,904
	df	5	5	5	5	5	5	5
	p	0,657	0,751	0,557	0,165	0,208	0,002	0,000

YAŞ GRUPLARI		Oturma yerleri	Anaokulu	Konser alanları	Tiyatro alanları	Fuar alanları	Açık hava sergileri	Çay bahçeleri, kafe ve restoranlar
		18-25	Sayı	46	2	23	16	21
	Yüzde	17,5	0,80	8,7	6,1	8,0	3,8	14,1
26-35	Sayı	56	4	26	23	29	25	69
	Yüzde	14,6	1,0	6,8	6,0	7,6	6,5	18,0
36-45	Sayı	21	6	10	7	12	6	33
	Yüzde	12,6	3,6	6,0	4,2	7,2	3,6	19,7
46-55	Sayı	19	4	5	2	5	5	20
	Yüzde	15,7	3,3	4,1	1,7	4,1	4,1	16,6
56-65	Sayı	9	3	1	1	2	1	14
	Yüzde	16,1	5,3	1,8	1,8	3,6	1,8	25,0
65 üstü	Sayı	14	7	-	1	3	1	13
	Yüzde	19,7	9,9	0,00	1,4	4,2	1,4	18,3
Toplam	Sayı	165	26	65	50	72	48	186
	Yüzde	15,5	2,5	6,1	4,7	6,8	4,5	17,5
	χ^2	7,672	18,914	17,923	14,620	10,110	13,391	11,421
	df	5	5	5	5	5	5	5
	p	0,175	0,002	0,003	0,012	0,072	0,020	0,044

Çizelge 4.27. Çocuk sahibi olma durumuna göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar

Atatürk Kültür Parkı'nda En Çok Kullanılan Alanlar									
ÇOCUK SAHİBİ OLMA DURUMU	Var	Sayı	Yapay göller, büyük su alanları	Piknik alanları	Yaya gezinti alanları	Bisiklet yolları	Fidanklık ve seralar	Spor alanları	Çocuk oyun alanları
			Yüzde	32	53	107	8	8	17
	Yok	Sayı	24	22	80	16	5	27	-
		Yüzde	4,8	4,4	16,0	3,2	1,0	5,4	0,00
	Toplam	Sayı	56	75	187	24	13	44	51
		Yüzde	5,3	7,1	17,6	2,3	1,2	4,1	4,8
	χ^2	0,002	8,059	0,212	4,390	0,167	5,283	43,903	
	df	1	1	1	1	1	1	1	
	p	0,968	0,005	0,645	0,036	0,781	0,022	0,000	
	ÇOCUK SAHİBİ OLMA DURUMU	Var	Sayı	Oturma yerleri	Anaokulu	Konser alanları	Tiyatro alanları	Fuar alanları	Açık hava sergileri
Yüzde				90	25	18	16	26	13
Yok		Sayı	75	1	47	34	46	35	87
		Yüzde	15,0	0,20	9,4	6,8	9,2	7,0	17,5
Toplam		Sayı	165	26	65	50	72	48	186
		Yüzde	15,5	2,5	6,1	4,7	6,8	4,5	17,5
χ^2		0,241	16,495	25,240	12,268	14,096	17,201	1,086	
df		1	1	1	1	1	1	1	
p		0,623	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,297	

Eğitim durumları ile parkın en çok kullanılan alanları aralarındaki ilişki incelendiğinde piknik alanlarını %14,1 ile ortaokul mezunları kullanırken lisansüstü mezunları kullanmamaktadır ve $p=0,021<0,05$ olduğundan aralarında anlamlı ilişki bulunmuştur. Bununla birlikte lisansüstü mezunu kullanıcıların %10,0'u konser alanlarını kullanırken ilkököl mezunları konser alanları kullanmamaktadır ($p=0,000<0,05$). Lisansüstü mezunlarının %11,7'si, ilkököl mezunlarının %2,2'si tiyatro alanlarını kullanmaktadır ($p=0,000<0,05$). Yine lisansüstü mezunlarının %11,7'si, lise mezunlarının %4,0'ü fuar alanlarını kullanmaktadır ($p=0,001<0,05$). Lisansüstü mezunlarının %13,3'ü açık hava

sergi alanlarını kullanırken ortaokul mezunlarının %1,4'ü kullanmaktadır ($p=0,000<0,05$). Bu kullanım alanları ile eğitim durumları arasında anlamlı ilişki bulunurken diğer kullanım alanları ile anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Ki-kare analiz sonuçları Çizelge 4.28'de verilmektedir.

Meslek grupları ile parkın en çok kullanılan alanları aralarındaki ilişki incelendiğinde piknik alanlarını %20,6 ile ev hanımları kullanırken %3,8 ile öğrenciler kullanmaktadır ($p=0,001<0,05$). Bisiklet yollarını %4,8 ile öğrenciler kullanırken ev hanımları ve çalışmayan kullanıcılar kullanmamaktadır ($p=0,041<0,05$). Çocuk oyun alanlarını ise %16,4 ile ev hanımları kullanmakta öğrenciler ise kullanmamaktadır ($p=0,000<0,05$). Bununla birlikte emeklilerin %7,6'sı anaokulunu kullanırken çalışmayan kullanıcılar kullanmamaktadır ($p=0,007<0,05$). Konser alanlarını %10,8 oranında öğrenciler ve %1,7 oranında ise emekliler kullanmaktadır ($p=0,001<0,05$). Öğrencilerin %8,1'i, emeklilerin %1,7'si tiyatro alanlarını kullanmaktadır ($p=0,022<0,05$). Çalışmayan kullanıcıların %8,9'u, ev hanımlarının %2,7'si fuar alanlarını kullanmaktadır ($p=0,002<0,05$). Emeklilerin %21'i çay bahçeleri, kafe ve restoranları kullanırken öğrencilerin %10,2'si kullanmaktadır ($p=0,006<0,05$). Bu kullanım alanları ile meslek grupları arasında anlamlı ilişki bulunurken diğer kullanım alanları ile anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Ki-kare analiz sonuçları Çizelge 4.29'de verilmektedir.

Çizelge 4.28. Eğitim durumlarına göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar

		Atatürk Kültür Parkı'nda En Çok Kullanılan Alanlar							
EĞİTİM DURUMU		Yapay göller, büyük su alanları	Piknik alanları	Yaya gezinti alanları	Bisiklet yolları	Fidanlık ve seralar	Spor alanları	Çocuk oyun alanları	
	İlkokul	Sayı	8	11	17	-	1	1	7
		Yüzde	8,6	11,8	18,3	0,00	1,1	1,1	7,5
	Ortaokul	Sayı	3	10	14	-	2	1	7
		Yüzde	4,2	14,1	19,7	0,00	2,8	1,4	9,9
	Lise	Sayı	19	29	60	8	4	14	19
		Yüzde	5,8	8,8	18,2	2,4	1,2	4,2	5,8
	Lisans	Sayı	23	25	88	14	5	24	17
		Yüzde	4,5	4,9	17,3	2,8	1,0	4,7	3,3
	Lisans üstü	Sayı	3	-	8	2	1	4	1
Yüzde		5,0	0,00	13,3	3,3	1,7	6,7	1,7	
Toplam	Sayı	56	75	187	24	13	44	51	
	Yüzde	5,3	7,1	17,6	2,3	1,2	4,1	4,8	
	χ^2	2,021	11,587	2,402	6,896	1,317	9,026	5,197	
	df	4	4	4	4	4	4	4	
	p	0,732	0,021	0,662	0,142	0,859	0,060	0,268	

		Oturma yerleri	Anaokulu	Konser alanları	Tiyatro alanları	Fuar alanları	Açık hava sergileri	Çay bahçeleri, kafe ve restoranlar
İlkokul	Sayı	18	3	-	2	6	2	17
	Yüzde	19,3	3,2	0,00	2,2	6,5	2,2	18,3
Ortaokul	Sayı	9	5	3	2	4	1	10
	Yüzde	12,7	7,0	4,2	2,8	5,6	1,4	14,1
Lise	Sayı	55	9	14	10	13	5	71
	Yüzde	16,7	2,7	4,2	3,0	4,0	1,5	21,5
Lisans	Sayı	78	9	42	29	42	32	80
	Yüzde	15,4	1,8	8,3	5,7	8,3	6,3	15,7
Lisans üstü	Sayı	5	-	6	7	7	8	8
	Yüzde	8,3	0,00	10,0	11,7	11,7	13,3	13,3
Toplam	Sayı	165	26	65	50	72	48	186
	Yüzde	15,5	2,5	6,1	4,7	6,8	4,5	17,5
	χ^2	5,502	5,837	24,959	21,146	17,862	38,464	5,329
	df	4	4	4	4	4	4	4
	p	0,240	0,212	0,000	0,000	0,001	0,000	0,255

Çizelge 4.29. Meslek gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullanılan alanlar

		Atatürk Kültür Parkı'nda En Çok Kullanılan Alanlar						
MESLEK GRUPLARI		Yapay göller, büyük su alanları	Piknik alanları	Yaya gezinti alanları	Bisiklet yolları	Fıdanlık ve seralar	Spor alanları	Çocuk oyun alanları
	Kamu çalışanı	Sayı	8	10	25	2	-	6
Yüzde		4,7	5,8	14,6	1,2	0,00	3,5	7,6
Özel sektör	Sayı	31	34	80	10	8	15	22
	Yüzde	6,8	7,4	17,5	2,2	1,8	3,3	4,8
Öğrenci	Sayı	5	7	36	9	2	12	-
	Yüzde	2,7	3,8	19,3	4,8	1,1	6,4	0,00
Ev hanımı	Sayı	3	15	9	-	2	1	12
	Yüzde	4,1	20,6	12,3	0,00	2,7	1,4	16,4
Emekli	Sayı	3	5	29	3	-	6	2
	Yüzde	2,5	4,2	24,4	2,5	0,00	5,0	1,7
Çalışmıyor	Sayı	6	4	8	-	1	4	2
	Yüzde	10,7	7,1	14,3	0,00	1,8	7,1	3,6
Toplam	Sayı	56	75	187	24	13	44	51
	Yüzde	5,3	7,1	17,6	2,3	1,2	4,1	4,8
	χ^2	10,815	21,985	10,901	11,590	5,806	8,138	34,968
	df	5	5	5	5	5	5	5
	p	0,055	0,001	0,053	0,041	0,326	0,149	0,000

MESLEK GRUPLARI		Oturma yerleri	Anaokulu	Konser alanları	Tiyatro alanları	Fuar alanları	Açık hava sergileri	Çay bahçeleri, kafe ve restoranlar
	Kamu çalışanı	Sayı	21	4	12	10	13	12
Yüzde		12,3	2,3	7,0	5,8	7,6	7,0	20,5
Özel sektör	Sayı	69	9	28	19	25	20	87
	Yüzde	15,1	2,0	6,1	4,2	5,5	4,4	19,0
Öğrenci	Sayı	27	1	20	15	22	11	19
	Yüzde	14,5	0,5	10,8	8,1	11,8	5,9	10,2
Ev hanımı	Sayı	11	3	2	3	2	1	9
	Yüzde	15,1	4,1	2,7	4,1	2,7	1,4	12,3
Emekli	Sayı	25	9	2	2	5	3	25
	Yüzde	21,0	7,6	1,7	1,7	4,2	2,5	21,0
Çalışmıyor	Sayı	12	-	1	1	5	1	11
	Yüzde	21,4	0,00	1,8	1,8	8,9	1,8	19,6
Toplam	Sayı	165	26	65	50	72	48	186
	Yüzde	15,5	2,5	6,1	4,7	6,8	4,5	17,5
	χ^2	4,890	15,870	21,280	13,146	19,067	10,539	16,498
	df	5	5	5	5	5	5	5
	p	0,429	0,007	0,001	0,022	0,002	0,061	0,006

Kullanıcıların Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amaçlarının ki-kare testi sonuçları incelendiğinde kadın kullanıcıların %7,7'si, erkek kullanıcıların %4,3'ü çocuk oyun alanlarını kullanmayı amaçladığı belirlenmiştir. Çocuk oyun alanları ile cinsiyet arasında anlamlı ilişki bulunurken ($p=0,006<0,05$), diğer alanları kullanma amacı ile anlamlı ilişki bulunmamıştır (Çizelge 4.30).

Çizelge 4.30. Cinsiyete göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı

		Atatürk Kültür Parkı'nı Kullanma Amacı					
CİNSİYET		Spor alanları	Çocuk oyun alanları	Piknik yapmak	Aile ve yakınlar ile vakit geçirmek	Buluşma merkezi olarak	Etrafi ve manzarayı seyretmek
	Kadın	Sayı	27	43	42	88	52
Yüzde		4,8	7,7	7,5	15,7	9,3	15,9
Erkek	Sayı	27	20	26	75	43	80
	Yüzde	5,8	4,3	5,5	16,0	9,2	17,1
Toplam	Sayı	54	63	68	163	95	169
	Yüzde	5,3	6,1	6,6	15,9	9,2	16,4
	χ^2	0,127	7,677	2,973	0,333	0309	0,020
	df	1	1	1	1	1	1
	p	0,722	0,006	0,085	0,564	0,578	0,888

CİNSİYET		Kültürel aktiviteler	Eğitim (anaokulu)	Bilimsel araştırma	Sanatsal aktiviteler	Temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak
	Kadın	Sayı	57	16	2	13
Yüzde		10,2	2,9	0,4	2,3	23,3
Erkek	Sayı	44	9	4	9	132
	Yüzde	9,4	1,9	0,9	1,9	28,1
Toplam	Sayı	101	25	6	22	262
	Yüzde	9,8	2,4	0,6	2,2	25,5
	χ^2	0,949	1,016	0,874	0,195	2,108
	df	1	1	1	1	1
	p	0,330	0,313	0,350	0,659	0,147

Kullanıcıların yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amaçlarının ki-kare testi sonucu incelendiğinde spor alanlarını 26-35 yaş aralığındaki kullanıcıların %7,3'ünün, 36-45 yaş aralığındaki kullanıcıların ise %2,5'inin

spor alanlarını kullanmayı amaçladığı görülmüştür ($p=0,008<0,05$). Çocuk oyun alanlarını ise 36-45 yaş aralığında %11,4 oranında kullanıcının, 18-25 yaş aralığında %1,2 oranında kullanıcının amaçladığı belirlenmiştir ($p=0,000<0,05$). Yine parkın kullanım amaçları doğrultusunda 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların %16,0'sı, 36-45 yaş aralığındaki kullanıcıların ise %3,8'i buluşma merkezi olarak kullanmaktadır ($p=0,000<0,05$). Kültürel aktivite amaçlı parkın kullanımında 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların %13,7'si, 56-65 yaş aralığındaki kullanıcıların %1,9'unun kullandığı saptanmıştır ($p=0,000<0,05$). Park içerisinde bulunan ve eğitim alanı olan anaokulunu 18-25 yaş aralığındaki kullanıcıların %0,4'ü, 65 yaş üstü kullanıcıların ise %9,7'sinin kullanım amacıyla olduğu görülmüştür ($p=0,000<0,05$). Analiz sonucu değerleri verilen bu kullanma amaçlarının yaş grupları ile parkı kullanma amacı arasında anlamlı ilişki bulunurken diğer kullanım amaçları ile yaş grupları arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır (Çizelge 4.31).

Parkı kullanma amacı ile çocuk sahibi olma durumu arasındaki ki-kare analiz sonuçları incelendiğinde $p=0,001<0,05$ olduğundan etrafı ve manzarayı seyretmek ve $p=0,000<0,05$ olduğundan çocuk sahibi olma durumu ile çocuk oyun alanları, aile ve yakınlar ile vakit geçirmek, buluşma merkezi olarak, kültürel aktiviteler ve anaokulunu kullanma amacıyla aralarında anlamlı ilişki bulunmaktadır. Bu kullanım amaçları dışında belirlenen kullanım amaçları ile çocuk sahibi olma durumu arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Analiz sonuçları Çizelge 4.32'de verilmiştir.

Parkı kullanma amacı ile eğitim durumu arasındaki ki-kare analiz sonuçları incelendiğinde $p=0,000<0,05$ olduğundan buluşma merkezi olarak ve kültürel aktivite amacı, $p=0,013<0,05$ olduğundan spor alanları kullanma amacı ve $p=0,010<0,05$ olduğundan piknik yapmak amacı ile parkı kullanma amaçları aralarında anlamlı ilişki bulunmaktadır. Bu kullanım amaçları dışında belirlenen kullanım amaçları ile eğitim durumu arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Analiz sonuçları Çizelge 4.33'de verilmiştir.

Çizelge 4.31. Yaş gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı

		Atatürk Kültür Parkı'nı Kullanma Amacı					
YAŞ GRUPLARI		Spor alanları	Çocuk oyun alanları	Piknik yapmak	Aile ve yakınlar ile vakit geçirmek	Buluşma merkezi olarak	Etrafi ve manzarayı seyretmek
	18-25	Sayı	15	3	13	29	41
Yüzde		5,8	1,2	5,1	11,3	16,0	18,0
26-35	Sayı	27	27	23	58	34	58
	Yüzde	7,3	7,3	6,2	15,7	9,2	15,7
36-45	Sayı	4	18	11	28	6	24
	Yüzde	2,5	11,4	7,0	17,7	3,8	15,2
46-55	Sayı	4	10	13	26	5	17
	Yüzde	3,3	8,3	10,8	21,7	4,2	14,2
56-65	Sayı	2	4	4	9	5	8
	Yüzde	3,8	7,5	7,5	17,0	9,4	15,1
65 üstü	Sayı	2	1	4	13	4	16
	Yüzde	2,8	1,4	5,6	18,1	5,6	22,2
Toplam	Sayı	54	63	68	163	95	169
	Yüzde	5,3	6,1	6,6	15,9	9,2	16,4
	χ^2	15,506	24,699	3,138	7,081	38,794	8,826
	df	5	5	5	5	5	5
	p	0,008	0,000	0,679	0,215	0,000	0,116
YAŞ GRUPLARI		Kültürel aktiviteler	Eğitim (anaokulu)	Bilimsel araştırma	Sanatsal aktiviteler	Temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak	
	18-25	Sayı	35	1	1	9	63
	Yüzde	13,7	0,4	0,4	3,5	24,6	
26-35	Sayı	37	4	4	10	87	
	Yüzde	10,0	1,1	1,1	2,7	23,6	
36-45	Sayı	18	7	1	2	39	
	Yüzde	11,4	4,4	0,6	1,3	24,7	
46-55	Sayı	8	3	-	1	33	
	Yüzde	6,7	2,5	0,00	0,80	27,5	
56-65	Sayı	1	3	-	-	17	
	Yüzde	1,9	5,7	0,00	0,00	32,1	
65 üstü	Sayı	2	7	-	-	23	
	Yüzde	2,8	9,7	0,00	0,00	31,9	
Toplam	Sayı	101	25	6	22	262	
	Yüzde	9,8	2,4	0,6	2,2	25,5	
	χ^2	23,967	22,337	4,406	10,225	5,609	
	df	5	5	5	5	5	
	p	0,000	0,000	0,493	0,069	0,346	

Çizelge 4.32. Çocuk sahibi olma durumuna göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı

		Atatürk Kültür Parkı'nı Kullanma Amacı						
		Spor alanları	Çocuk oyun alanları	Piknik yapmak	Aile ve yakınlar ile vakit geçirmek	Buluşma merkezi olarak	Etrafı ve manzarayı seyretmek	
ÇOCUK SAHİBİ OLMA DURUMU	Var	Sayı	27	61	45	112	33	78
		Yüzde	4,8	10,7	7,9	19,7	5,8	13,7
	Yok	Sayı	27	2	23	51	62	91
		Yüzde	5,9	0,40	5,00	11,1	13,5	19,8
	Toplam	Sayı	54	63	68	163	95	169
		Yüzde	5,3	6,1	6,6	15,9	9,2	16,4
		χ^2	0,652	50,581	3,443	18,041	22,861	11,514
		df	1	1	1	1	1	1
		p	0,419	0,000	0,064	0,000	0,000	0,001
			Kültürel aktiviteler	Eğitim (anaokulu)	Bilimsel araştırma	Sanatsal aktiviteler	Temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak	
ÇOCUK SAHİBİ OLMA DURUMU	Var	Sayı	31	24	3	11	143	
		Yüzde	5,5	4,2	0,50	1,9	25,2	
	Yok	Sayı	70	1	3	11	119	
		Yüzde	15,2	0,20	0,7	2,4	25,9	
	Toplam	Sayı	101	25	6	22	262	
		Yüzde	9,8	2,4	0,6	2,2	25,5	
		χ^2	35,120	15,628	0,089	0,131	0,621	
		df	1	1	1	1	1	
		p	0,000	0,000	0,765	0,717	0,431	

Parkı kullanma amacı ile meslek grupları arasındaki ki-kare analiz sonuçları incelendiğinde; $p=0,000<0,05$ olduğundan çocuk oyun alanlarını kullanma amacı, $p=0,005<0,05$ olduğundan piknik yapmak amacı, $p=0,033<0,05$ olduğundan aile ve yakınlar ile vakit geçirmek amacı, $p=0,003<0,05$ olduğundan buluşma merkezi olarak kullanma amacı, $p=0,000<0,05$ olduğundan kültürel aktivite, $p=0,002$ anaokulunu ve $p=0,017$ olduğundan sanatsal aktivite amacı ile parkı kullanma amaçları ve meslek grupları arasında anlamlı ilişki bulunmaktadır. Bu kullanım amaçları dışında belirlenen kullanım amaçları ile

meslek grupları arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Analiz sonuçları Çizelge 4.34’de verilmiştir.

Çizelge 4.33. Eğitim durumuna göre Atatürk Kültür Parkı’nı kullanma amacı

		Atatürk Kültür Parkı’nı Kullanma Amacı						
EĞİTİM DURUMU		Spor alanları	Çocuk oyun alanları	Piknik yapmak	Aile ve yakınlar ile vakit geçirmek	Buluşma merkezi olarak	Etrafı ve manzarayı seyretmek	
	İlkokul	Sayı	1	9	13	19	1	12
		Yüzde	1,2	10,6	15,3	22,3	1,2	14,1
	Ortaokul	Sayı	2	8	8	16	5	11
		Yüzde	2,4	9,8	9,8	19,5	6,1	13,4
	Lise	Sayı	15	22	18	56	31	53
		Yüzde	4,6	6,8	5,5	17,2	9,5	16,3
	Lisans	Sayı	31	21	29	68	56	84
		Yüzde	6,3	4,3	5,9	13,8	11,3	17,0
	Lisans üstü	Sayı	5	3	-	4	2	9
Yüzde		11,6	7,0	0,00	9,3	4,7	20,9	
Toplam	Sayı	54	63	68	163	95	169	
	Yüzde	5,3	6,1	6,6	15,9	9,2	16,4	
	χ^2	12,628	4,813	13,174	4,238	20,373	7,750	
	df	4	4	4	4	4	4	
	p	0,013	0,307	0,010	0,375	0,000	0,101	

EĞİTİM DURUMU		Kültürel aktiviteler	Eğitim (anaokulu)	Bilimsel araştırma	Sanatsal aktiviteler	Temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak	
	İlkokul	Sayı	3	3	-	-	24
		Yüzde	3,5	3,5	0,00	0,00	28,2
	Ortaokul	Sayı	5	4	-	3	20
		Yüzde	6,1	4,9	0,00	3,7	24,4
	Lise	Sayı	23	9	1	4	93
		Yüzde	7,1	2,8	0,30	1,2	28,6
	Lisans	Sayı	63	9	4	14	114
		Yüzde	12,8	1,8	0,80	2,8	23,1
	Lisans üstü	Sayı	7	-	1	1	11
Yüzde		16,3	0,00	2,3	2,3	25,6	
Toplam	Sayı	101	25	6	22	262	
	Yüzde	9,8	2,4	0,6	2,2	25,5	
	χ^2	27,228	3,576	4,459	7,207	1,429	
	df	4	4	4	4	4	
	p	0,000	0,466	0,347	0,125	0,839	

Çizelge 4.34. Meslek gruplarına göre Atatürk Kültür Parkı'nı kullanma amacı

		Atatürk Kültür Parkı'nı Kullanma Amacı						
		Spor alanları	Çocuk oyun alanları	Piknik yapmak	Aile ve yakınlar ile vakit geçirmek	Buluşma merkezi olarak	Etrafı ve manzarayı seyretmek	
MESLEK GRUPLARI	Kamu çalışanı	Sayı	11	12	12	30	10	22
		Yüzde	6,8	7,4	7,4	18,4	6,1	13,5
	Özel sektör	Sayı	19	32	21	75	41	76
		Yüzde	4,4	7,4	4,9	17,4	9,5	17,6
	Öğrenci	Sayı	13	-	10	15	25	32
		Yüzde	7,3	0,00	5,6	8,4	14,0	18,0
	Ev hanımı	Sayı	3	13	13	16	1	7
		Yüzde	3,8	16,2	16,2	20,0	1,3	8,7
	Emekli	Sayı	6	3	7	19	11	21
		Yüzde	5,2	2,6	6,0	16,4	9,5	18,1
	Çalışmıyor	Sayı	2	3	5	8	7	11
		Yüzde	3,4	5,1	8,5	13,5	11,9	18,6
	Toplam	Sayı	54	63	68	163	95	169
		Yüzde	5,3	6,1	6,6	15,9	9,2	16,4
		χ^2	5,559	32,415	16,755	12,118	18,342	8,594
		df	5	5	5	5	5	5
	p	0,351	0,000	0,005	0,033	0,003	0,126	
MESLEK GRUPLARI			Kültürel aktiviteler	Eğitim (anaokulu)	Bilimsel araştırma	Sanatsal aktiviteler	Temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak	
	Kamu çalışanı	Sayı	19	5	-	2	40	
		Yüzde	11,6	3,1	0,00	1,2	24,5	
	Özel sektör	Sayı	39	8	4	7	110	
		Yüzde	9,0	1,9	0,90	1,6	25,5	
	Öğrenci	Sayı	30	-	1	9	43	
		Yüzde	16,8	0,00	0,60	5,1	24,1	
	Ev hanımı	Sayı	2	3	-	2	20	
		Yüzde	2,5	3,8	0,00	2,5	25,0	
	Emekli	Sayı	4	9	-	-	36	
		Yüzde	3,5	7,8	0,00	0,00	31,0	
	Çalışmıyor	Sayı	7	-	1	2	13	
		Yüzde	11,9	0,00	1,7	3,4	22,0	
	Toplam	Sayı	101	25	6	22	262	
		Yüzde	9,8	2,4	0,6	2,2	25,5	
		χ^2	32,276	19,243	4,339	13,737	1,761	
	df	5	5	5	5	5		
	p	0,000	0,002	0,502	0,017	0,881		

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Nüfus artışı ve kent alanlarına göç sebebiyle kentlerdeki yapı baskısı, gün geçtikçe artmaktadır. Bu duruma bağlı olarak kentsel alanlardaki açık ve yeşil alanlarının azalması da kaçınılmaz hale gelmiştir. Açık ve yeşil alanların azalması, kent insanı üzerinde fiziksel ve ruhsal olumsuzluklara yol açmaktadır. Bu nedenle insanların, ruhsal ve fiziksel olarak kendilerini yenileyebilecekleri ve kendilerine vakit ayırabilecekleri mekân arayışında olduğu görülmektedir. Açık ve yeşil alanların önemli bir ögesi olan kent parkları; kentlere fiziksel, iklimsel, çevresel katkı sağlarken; insanlar üzerinde de sosyal, ruhsal ve kültürel katkılar sağlamaktadır. Kent parkları, birçok rekreasyonel olanakları ve kullanım birimlerini içinde barındırmaktadır. Bu sebeple insanların ruhsal ve kültürel gereksinimlerini karşılaması açısından önem taşımaktadır.

Kent parklarında bulunması öngörülen fonksiyonel birimler-faaliyetler, rekreasyonel birimleri, bilimsel ve eğitsel birimler, sosyal-kültürel birimler, işletme birimleri ve hizmet birimleri olarak 5 başlık altında toplanmıştır.

Antalya Atatürk Kültür Parkı'nda yapılan yerinde inceleme ve gözlemler doğrultusunda;

- Çalışma rekreasyonel birimlerden; spor alanları, yapay göller ve büyük su alanları, çocuk oyun alanları, piknik alanları, yaya gezinti alanları, oturma yerleri ve bisiklet yolları alanda bulunurken teraslar bulunmamaktadır.
- Park bünyesinde; bilimsel ve eğitsel birimler başlığı altında belirlenen kullanım birimleri mevcut değildir. Bu kullanım birimleri dışında eğitim kurumu olarak Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu bulunmaktadır.
- Sosyal-kültürel başlığı altında; açık hava sergileri, konser alanları, tiyatro alanları ve fuar alanları olarak belirlenen kullanım birimlerinin tümü park bünyesinde mevcuttur.

- İşletme birimlerinden; çay bahçeleri, kafe ve restoranlar, fidanlık ve seralar park bünyesinde mevcuttur. Bu kullanım birimleri parkın farklı bölgelerinde konumlanmış durumdadır.
- Hizmet birimlerinden ise idari ünite olarak nitelendirilen 1 adet yönetim ofisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra otoparklar ve tuvaletleri de barındırmaktadır. Fakat tuvaletler diğer kullanım birimleri içerisinde yer almaktadır. Acil yardım, PTT gibi servis hizmetleri, bankamatik ve teknik üniteler parkta bulunmamaktadır.

Araştırma alanında; büyük çaplı problemler bulunmamakla beraber birtakım düzensizlikler mevcuttur. Bu düzensizlikler daha çok kullanıcılar tarafından oluşmaktadır. Kullanıcılar tarafından park içerisine çeşitli atıkların bırakılması bu olumsuzlukların başında gelmektedir. Yine kullanıcılar tarafından; parkın bazı noktalarında vandalizme uğramış alanlar vardır (Şekil 5.1).

Şekil 5.1. Park ziyaretçilerinin uyguladığı vandalizm örneği

Parktaki birkaç alan bakımsız halde bulunmaktadır (Şekil 5.2). Bu alanlar ziyaretçiler üzerinde korku ve kaygı verici bir algı bırakmaktadır. Bu yapılara ve alanlara bir konsept oluşturulup kullanıma açılması durumunda; doğal ve

estetik görüntünün bir noktada kesilmesi engellenmiş olacak ve alanda bir bütünlük oluşturulacaktır.

Şekil 5.2. Parktaki bakımsız alanlar

Parktaki göller ve çevresi bakımsız halde görülmektedir (Şekil 5.3). Göl kenarında bulunan motopomp ve dalgıç pompa kontrol rölesi (Şekil 5.4), ziyaretçiler tarafından kolayca erişilebilir yerde bulunmakta ve göl kenarında bulunan bitkiler tarafından sarılmış halde olarak fotoğraflanmıştır. Bu çocuklar için sakıncalı bir durum arz etmektedir. Bu sorunun; motopomp ve dalgıç pompa kontrol rölesi tel bir kafes içerisine alınarak ve etrafını çeşitli yer örtücü veya kısa boylu çalılarla çevreleyerek giderilmesi mümkündür. Böylece ziyaretçilerin özellikle de çocukların erişimi engellenmiş olacaktır.

Şekil 5.3. Göllerin ve çevresinin bakımsızlığına örnek görsel

Şekil 5.4. Motopomp ve dalgıç pompa kontrol rölesi

Araştırma kapsamında belirlenen, kent parklarında bulunması öngörülen kullanım birimlerinin dışında; park sınırları içinde bir köpek parkı (Şekil 5.5) bulunmaktadır. Hayvan sahibi olan kent insanı için bir avantaj olan köpek birçok kullanıcı tarafından aktif olarak kullanıldığı gözlemlenmiştir. Köpek

parkının yanı sıra bazı noktalarda diğerk hayvanlar için de su sebili ve beslenme evleri (Şekil 5.6) mevcuttur.

Şekil 5.5. Köpek parkı

Şekil 5.6. Hayvanların beslenme evleri ve su sebili

Atatürk Kùltür Parkı; Antalya halkı için önemli bir kent parkı niteliğindedir. Bunun en büyük sebeplerinden biri; farklı zamanlarda yapılan çeşitli festivaller, kitap fuarları ve yöresel gıda fuarları gibi kültürel aktivitelere ev sahipliği yapmasıdır. Bu tür aktiviteler farklı kültürlerden gelen yerli ve yabancı turistler ile Antalya halkının iletişime geçerek kültürel zenginliğin artmasını sağlaması yanında Antalya ilinin de tanınmasına yardımcı olmaktadır. İlgili belediyenin; parkta gerçekleştirilen çeşitli aktiviteleri duyurmak amacı ile tarihini ve saatini digital ortamlarda veya mesaj yolu ile halkı bilgilendirilmeleri kent sakinlerinin ilgisini çekecek ve katılımın artmasını sağlayacaktır. Böylece toplumsal iletişimin artması sağlanacaktır.

Ayrıca araştırma alanında bulunan işletme birimlerinden bazılarının; estetik açıdan çevreye uyum sağlamadığı gözlemlenmiştir. Bu yapıların; yapı malzemeleri doğaya uyum sağlayacak şekilde restore edilmesi sonucunda estetik bütünlüğü bölmesi engellenmiş olacaktır. Parkın bütününe uyum sağlayacak ahşap, doğal taş gibi malzemeler kullanarak yapılacak olan restorasyonlar parkı daha çekici kılacaktır.

Park içinde bitki üretim yeri olarak bir fidanlık bulunmaktadır. Fakat bu bitki üretim alanının bakımsız olduğu görülmüştür. Bu da kullanıcılar üzerinde estetik açıdan olumsuz etki bırakmaktadır. Fidanlığın gerekli bakımları yapılarak bu olumsuz durum telafi edilmiş olacaktır. Fidanlıkta; ağaç ve çalı türlerinin yanı sıra, kentte yaşayan insanların evlerinde bakımını sağlayabilecekleri salon ve balkon bitkileri de yetiştirilmesinin, fidanlığın kullanımını arttıracığı öngörülmektedir. Aynı zamanda fidanlık içinde bitki marketi bulundurarak, park ziyaretçilerinin bitki ve bitki materyalleri gereksinimlerini karşılayacak, ekonomik açıdan da katkı sağlayacaktır.

Atatürk Kùltür Parkı'nda kullanıcılar ile yüz yüze görüşme şeklinde gerçekleştirilen anket çalışmaları sonucunda; park kullanıcılarının demografik özellikleri, alanı ne sıklıkta ve hangi saat aralığında ziyaret ettikleri ziyaret ettikleri, parka ulaşımı nasıl sağladıkları ve parkı tercih etme nedenleri, parkta en çok kullandıkları alanları ve parkı kullanma amaçları belirlenmiştir.

Anket sonuçları incelendiğinde; parkı ziyaret eden kullanıcıların %52,3'ü kadın, %47,7'si erkektir. %30,8 oranı ile parkı en çok ziyaret eden 26-35 yaş aralığındaki, %6,00 oranı ile en az ziyaret eden 56-65 yaş aralığındaki kullanıcılarıdır. Kullanıcıların %63,0'ü evliken %37,0'si bekârdır. Aynı zamanda %56,0 oranında kullanıcı çocuk sahibi, %44,0 oranında kullanıcı ise çocuk sahibi değildir. Parkı tercih eden kullanıcı grubunun %43,0'ünün lisans mezunu düzeyindeki kullanıcılar ve yine %43,0 oranında kullanıcıların özel sektör çalışanları olduğu tespit edilmiştir.

Kullanıcılar; %39,0 oranla en fazla özel araç, %3,4 oranla ise en az motosiklet ile parka ulaşım sağlamaktadır. Parkın kullanım saatleri ve sıklığı ele alındığında; %41,8 oranında kullanıcı yılda birkaç kez, %3,5 oranında kullanıcı ise haftada birkaç kez ve kullanıcıların %38,1'i 15.00-18.00 saat aralığında, %5,2'si 06.00-09.00 saat aralığında ziyaret ettiği görülmektedir.

Kullanıcıların anket sorularına vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda %57,6 oranla parkın, kullanıcılar üzerinde rahatlatıcı ve huzur verici bir algı yarattığı tespit edilmiştir. Parkı tercih etme nedenleri arasında; kullanıcıların %18,3 oranında görsel çekicilik ve estetiği göz önünde bulundurduğu görülmektedir. Aynı zamanda kullanıcıların %17,6 oranla yaya gezinti alanlarını ve %17,5 oranla çay bahçeleri, kafe ve restaurantları en çok kullandıkları alanlar olarak belirttikleri görülmektedir. Bunun yanı sıra kullanıcılar parkı %25,5 oran ile temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak amacı ile kullanmaktadır.

Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme nedenlerinin değerlendirilmesi incelendiğinde; görsel çekicilik ve estetiğin ön planda olduğu saptanmıştır. Bu kriteri park kullanıcılarının %20,9 oranında erkekler, %15,9 oranında kadınlar göz önünde bulundurmaktadır. Aynı zamanda görsel çekicilik ve estetiğe önem veren kullanıcıların %18,9 oranında lise mezunu düzeyinde ve %20,9 oranında 46-55 yaş aralığında kullanıcılar olduğu saptanmıştır. %20,3 oranla çocuk sahibi olmayan kullanıcılar için de görel çekicilik ve estetik parkı tercih etme nedenleri arasında yer almaktadır. %22,3 oranında özel sektör çalışanı

kullanıcıların da en çok görsel çekicilik ve estetik sebebiyle parkı tercih etmektedir.

Parkı tercih etmedeki diğer kriterler incelendiğinde; %15,7 oranla kadınların ve %21,7 oranla da emeklilerin parkı tercih etme nedenleri arasında erişilebilirlik faktörü yer almaktadır. %11,3 oranla lisans mezunu düzeyindeki kullanıcılar için tercih nedeni olarak parkın çevre düzenlemesini göz önünde bulundurdıkları görülmüştür. %16,2 oranında çocuk sahibi olmayan kullanıcılar ile %25,0 oranında lisansüstü mezunu düzeyindeki kullanıcılar parktaki kullanım birimleri ve yapıları çevre kriterini tercih etme nedeni olarak belirttikleri analizler sonucu saptanmıştır.

Kullanıcıların Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullandıkları alanların değerlendirilmesi doğrultusunda; %17,6 oran ile parkın en çok kullanılan alanı olan yaya gezinti alanları olduğu saptanmıştır. Yaya gezinti alanlarını; %16,6 oranla kadın, %18,7 oranla ise erkekler kullanmaktadır. Yaya gezinti alanlarını en çok 65 yaş üstü kullanıcıların %26,8'sinin ve %24,4 oranla emeklilerin kullandığı tespit edilmiştir. %19,7 oranında ortaokul mezunu düzeyinde olan kullanıcılar en çok kullandıkları alan olarak yaya gezinti alanlarını tercih etmişlerdir.

Parktaki diğer kullanım alanlarından en çok kullanılan alanlar ile kullanıcı görüşleri arasındaki anlamlılık dereceleri incelendiğinde ise çocuk oyun alanlarını en çok; %10,2 oranla 36-45 yaş aralığındaki, %9,1 oranla çocuk sahibi olan kullanıcılar ve %16,4 oranla ev hanımı ve %6,3 oranla kadın kullanıcılar tarafından kullandığı tespit edilmiştir. Parkta mevcut olan bisiklet yollarının en çok; %3,6 ile erkek kullanıcılar tarafından kullanıldığı belirlenmiştir. Bununla birlikte çocuk sahibi olmayan kullanıcıların %3,2'si ve öğrenci olan kullanıcıların da %4,8'i en çok bisiklet yollarını kullandıklarını belirtmiştir. Spor alanlarının ise en çok %6,5 oranla 18-25 yaş aralığındaki kullanıcılar ile %5,4 oranla çocuk sahibi olmayan kullanıcılar tarafından kullanıldığı görülmüştür. %9,9 oranla 65 yaş üstü, %4,4 oranla çocuk sahibi olan kullanıcılar ile %7,6 oranla emekli kullanıcıların en çok kullandıkları alan park sınırları içerisinde

bulunan anaokulunu olarak tespit edilmiştir. En çok kullanılan alanlar arasında yer alan çay bahçeleri, kafe ve restoranlar; %25,0 oranla 56-65 yaş aralığındaki kullanıcılar ile %21,0 oranla emekli kullanıcılar tarafından en çok kullanılan alanlardır. Piknik alanlarının da en çok; %9,4 oranla çocuk sahibi olan kullanıcılar, %14,1 oranla ortaokul mezunu düzeyindeki kullanıcılar ve %20,6 oranla ev hanımı olan kullanıcılar tarafından kullanıldığı görülmüştür. Konser alanları; %8,7 oranla 18-25 yaş aralığındaki kullanıcılar, %9,4 oranla çocuk sahibi olmayan, %10,0 oranla lisansüstü mezunu düzeyindeki ve %10,8 oranla öğrenci kullanıcılar tarafından en çok kullanılan olarak belirlenmiştir. Tiyatro alanları ise yine %6,1 ile 18-25 yaş aralığındaki kullanıcılar, %6,8 ile çocuk sahibi olmayan, %11,7 ile lisansüstü mezunu düzeyindeki ve %8,1 ile öğrenci kullanıcılar tarafından kullanıldığı belirlenmiştir. Açık sergi alanlarını en çok kullanan kullanıcılar incelendiğinde; %6,5 oranla 26-35 yaş aralığındaki kullanıcılar ile %7,0 oranla çocuk sahibi olmayan kullanıcılar ve %13,3 oranla lisansüstü mezunu düzeyindeki kullanıcılar olduğu tespit edilmiştir. Fuar alanlarını; çocuk sahibi olmayan kullanıcıların %9,2'si en çok kullandıkları alan olarak belirtirken çalışmayan kullanıcılarının ise %8,9'u fuar alanlarını en çok kullandıkları alan olarak belirtmiştir.

Kullanıcıların parkı kullanma amacı değerlendirmesi incelendiğinde; %25,5 oranla temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak için parkı tercih ettikleri görülmüştür. %23,3 oranla kadınların, %28,1 oranla da erkeklerin parkı bu amaçla kullandıkları belirlenmiştir. %32,1 oranla 56-65 yaş aralığında kullanıcıların, %28,6 oranla lise mezunu düzeyindeki kullanıcıların ve %31,0 oranla emeklilerin temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak amacı ile parkı ziyaret ettikleri saptanmıştır.

Kullanıcıların parkı kullanmada diğer amaçları incelendiğinde; %7,7 oranla kadın kullanıcıların, %11,4 oranla 36-45 yaş aralığındaki, %10,7 oranla çocuk sahibi olan kullanıcıların ve %16,2 oranla ev hanımı olan kullanıcıların parkı kullanma amaçlarının çocuk oyun alanları olduğu görülmüştür. 65 yaş üstü kullanıcıların %9,4'ü, çocuk sahibi olan kullanıcıların %4,2'si ve emekli kullanıcıların %7,8'i parkı içerisinde bulunan anaokulu nedeniyle

kullandıklarını belirtmiştir. 26-35 yaş aralığındaki kullanıcıların %7,3'ünün ve lisansüstü mezunu düzeyindeki kullanıcıların %11,6'sının parkı spor yapmak amacı ile kullandıkları tespit edilmiştir. Parkı buluşma merkezi amacı ile kullanan kullanıcıların; %16,0'sının 18-25 yaş aralığında, %13,5'inin çocuk sahibi olmayan, %11,3'ünün lisans mezunu düzeyindeki kullanıcılar ve %14,0'ünün de öğrenci kullanıcılar olduğu tespit edilmiştir. Çocuk sahibi olan kullanıcıların %19,7'sinin ve ev hanımı olan kullanıcıların %20,0'sinin parkı aile ile vakit geçirmek amacıyla kullandıkları belirlenmiştir. Parkı piknik yapmak amacı ile kullanan kullanıcıların; %15,3 oranında ilkokul mezunu düzeyindeki kullanıcılar ve %16,2 oranında ise ev hanımı olan kullanıcılar olduğu görülmüştür. Parkın; %13,7 oranla 18-25 yaş aralığındaki kullanıcılar, %15,2 oranla çocuk sahibi olmayan kullanıcılar, %16,3 oranla lisansüstü mezunu düzeyindeki kullanıcılar ve %16,8 oranla öğrenci kullanıcılar tarafından kültürel aktivite amacıyla kullanıldığı saptanmıştır. Çocuk sahibi olmayan kullanıcıların %19,8'inin parkı etrafı ve manzarayı seyretmek amacıyla kullandıkları belirlenmiştir. %5,1 ile öğrenci olan kullanıcıların parkı sanatsal aktiviteler için kullandıkları saptanmıştır.

Atatürk Kültür Parkı'nda gerçekleştirilen araştırmada elde edilen veriler ve analizler doğrultusunda, kent parklarında bulunması öngörülen kullanım birimleri/faaliyetlerinin park bünyesinde birçok kriteri karşıladığı görülmüştür. Buna bağlı olarak kullanıcıların parkı tercih etme nedenleri arasında; görsel çekicilik ve estetik kriterini, kullanım alanları arasında en çok kullanım alanı olarak yaya gezinti alanlarını ve kullanıcıların temiz hava almak ve stresten uzaklaşmak amacı ile parkı kullandıkları görülmüştür. Elde edilen bu sonuç doğrultusunda kent yaşamının insanlar üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmada, kent parklarının içerisinde barındırdıkları rekreasyonel faaliyetlerin/hizmetlerinin önemini bir kez daha ortaya koyulmuştur.

KAYNAKLAR

- Albayrak İ., 2012. Ekosistem Servislerine Dayalı Havza Yönetim Modelinin İstanbul - Ömerli Havzası Örneğinde Uygulanabilirliği, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Anonim, 2018. TC. Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çevre Koruma Başkanlığı, Park Ve Bahçeler Şube Müdürlüğü,2018.
- A. Razak M.A.W., Othman N., Nazir N.N.M., 2016. Connecting People with Nature: Urban park and human well-being. AMER International Conference on Quality of Life, 25-27 April 2015, Jakarta, Indonesia, 476-484.
- Bektaş A., 2010. Bursa İli Kent Parklarının, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Parkı Örneklerinde Peyzaj Tasarım Kriterlerine Göre İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- deGroot, R, R Alkemade, L Braat, L Hein, and L Willemen. 2009. Challenges in integrating the concept of ecosystem services and values in landscape planning, management and decision making. Ecological Complexity: 1-13.
- Eşkil Yüce Ö., 2011. Engelliler İçin Dış Mekan Tasarım Özellikleri Bağlamında Ankara Kent Parklarının İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın.
- Elinç Z.K., Elinç H. ve Kaya L.G. 2012. Antalya Atatürk Kültür Parkı Örneğinde; Kentsel Yeşil Alanların Önemli Parçası Olan Su Elemanları, İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi (37-46), Malatya.
- Gökçe D., 2012. Antalya Atatürk Kültür Parkı Örneğinde Parkların Engelli Bireyler Tarafından Kullanım Olanakları, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antalya.
- Hassan, R., Scholes, R. ve Ash, N., eds. (2005). MA Conceptual Framework,Ecosystems and Human Well-being: Current State and Trends, Volume 1, 25-36, DC: Island Press, London.
- Ibes, D. 2011. American environmentalism and the city: An ecosystem services perspective, Cities and the Environment 4(1): 1-22.
- Ibes Dorothy C., 2016. Integrating Ecosystem Services Into Urban Park Planning & Design. Cities and the Environment (CATE), 9(1), Article (1).

- Kahya C., 2018. Sakarya Kent Park Ve Sakarya Park Örneklerinde Kullanıcı Memnuniyeti Ve Kalite Karşılaştırması, Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Düzce.
- Karlier G., 2017. Kent Parkları Kavramı Ve Bursa Kent Parklarında Kullanıcı Memnuniyetinin İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bursa.
- Kızılaslan S., 2007. Trabzon Kenti Park Ve Bahçelerinin Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Koçak, G. N., Eryılmaz, G., 2018. Rekreasyon Araştırmaları İçin Temel Bir Araştırma Yapısı ve Ölçek Önerisi, Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 3(2), (61-84).
- Manavoğlu E., 2013. Antalya Kenti Yeşil Alanlarının Çok Ölçütlü Analizi Ve Planlama Stratejilerinin Geliştirilmesi, Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antalya.
- MA (Millennium Ecosystem Assessment). 2005. Ecosystems and Human Well-being: A Framework for Assessment, Island Press, Washington, DC, USA.
- Muhacir E.S.A., 2014. Ekosistem Servisleri Kapsamında Kırsal Turizm Alternatiflerinin Değerlendirilmesi: Ankara-Haymana İlçesi Örneği, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Muhacir E.S.A., 2017. Kırsal Turizm Türlerinin Belirlenmesinde Bir Araç: Ekosistem Hizmetleri Yaklaşımı, Türkiye Ormanlık Dergisi, 18(1): 74-81, Isparta.
- Öter, B., 2014. Antalya Atatürk Kültür Parkı İçin Engelsiz Rota Belirleme, Lisans Bitirme Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Antalya.
- Özkır A., 2007. Kent Parkları Yönetim Modelinin Geliştirilmesi, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Pamukçu P., 2015. Ekosistem Hizmetlerinin Peyzaj Planlama Sürecine Entegrasyonu, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.

- Polat A.T., 2001. Kent Parkı Kavramı Ve Konya İçin Örnek Bir Çalışma, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Şavklı F., 2012. Antalya'daki Kent Parklarında Su Öğelerinin Estetik Ve İşlevsel Açından Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antalya.
- TÜİK, 2019. TÜİK-Türkiye İstatistik Kurumu Görüntüleme Tarihi 8.12.2019. <http://tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist>
- Url-1., 2018. Google Earth Görüntüleme Tarihi 24.04.2018.
- Url-2., 2018. Görüntüleme Tarihi: 24.12.2018. https://www.google.com/search?q=balerin+cafe+bistro+antalya&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwilyNHnn7nfAhX6UBUIHaljCosQ_AUIDigB&biw=1920&bih=969#imgrc=RSLBPrIcjZex1M.
- Yazıcıoğlu, Y., Erdoğan, S., (2014). SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Detay Yayıncılık, Ankara, s:49-50.
- Yıldırım C., 2011. Antalya Kenti İçindeki Parklarda Yer Alan Donatı Elemanlarının Estetik Ve Fonksiyon Açısından Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antalya.

EKLER

EK A. Kent Parklarında Rekreatyonel Ekosistem Hizmetlerinin Değerlendirilmesi

EK A. Kent Parklarında Rekreatyonel Ekosistem Hizmetlerinin Değerlendirilmesi

Anket çalışmasının amacı; Antalya Atatürk Kültür Parkı'nın sağladığı rekreatyonel ekosistem hizmetlerine yönelik kullanıcı görüşlerine dayalı bir değerlendirme yapmaktır. Bu kapsamda Atatürk Kültür Parkı içerisinde yer alan her bir işlevsel birimin rekreatyonel ekosistem hizmeti sağlama potansiyelinin değerlendirilmesi yapılacaktır.

Görsel analiz kriterlerine göre puanlaması yapılacak olan görsellerin değerlendirilmesi birbirinden bağımsız şekilde yapılacaktır. Puanlamada değerlendirmelerin karşılığı aşağıdaki şekilde uygulanacaktır.

1- Kesinlikle katılmıyorum

2- Katılmıyorum

3- Kararsızım

4- Katılıyorum

5- Kesinlikle katılıyorum

Tarih:

.....

Cinsiyetiniz

Kadın

Erkek

Yaşınız

18-25

26-35

36-45

46-55

56-65

65 üstü

Medeni haliniz

Evli

Bekar

Çocuk sahibi olma durumu

Var

Yok

Eğitim durumu

İlkokul

Ortaokul

Lise (Ortaöğretim)

Lisansüstü

Mesleğiniz?

- Kamu çalışanı
- Özel Sektör
- Öğrenci
- Ev hanımı
- Emekli
- Çalışmıyor

Aylık gelir durumunuz?

- 2000 tl ve altı
- 2000-3000
- 3000-5000
- 5000 tl ve üstü

1) Atatürk Kültür Parkı'nı ziyaret/kullanma sıklığınız nedir?

- Her gün (Çok sık)
- Haftada birkaç kez (Sık)
- Haftada bir (Genellikle)
- Ayda birkaç kez (Seyrek)
- Yılda birkaç kez (Çok seyrek)
- İlk defa

2) Atatürk Kültür Parkı'nı hangi saat aralığında ziyaret ediyorsunuz? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

- 06.00-09.00
- 09.00-12.00
- 12.00-15.00
- 15.00-18.00
- 18.00 sonrası

3) Atatürk Kültür Parkı'na ulaşımı nasıl sağlıyorsunuz? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

- Yaya
- Bisiklet
- Motosiklet
- Özel Araç
- Toplu Taşıma
- Diğer

4) Atatürk Kültür Parkı'na hangi mahalleden geliyorsunuz? (Antalya içi)

.....

5) Atatürk Kültür Parkı'na hangi ilden geliyorsunuz?

.....

6) Antalya ilinde bulunan kent parkları içerisinde Atatürk Kültür Parkı'nı tercih etme sebebiniz nedir? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

- Park büyüklüğü
- Çevre düzenlemesi
- Erişilebilirlik (kolay ulaşım)
- Fiziksel durum (spor ve çocuk oyun alanları vb. bulunan materyallerin kullanılabilirliği ve bakımı)
- Kullanım birimleri ve yapılı çevre (restoran, kafe, kültür merkezi vb.)
- Güvenlik
- Görsel çekicilik ve estetik
- Su öğeleri
- Gölge ve güneşli alanlar

7) Atatürk Kültür Parkı'nda en çok kullandığınız alanlar/birimler hangileridir? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

- Yapay göller, büyük su alanları
- Piknik alanları
- Yaya gezinti alanları
- Bisiklet yolları
- Fidanlık ve seralar
- Spor alanları (basketbol, kondisyon spor alanı, yürüyüş, bisiklet)
- Çocuk oyun alanları
- Oturma yerleri
- Bilimsel ve Eğitsel birimler (Antalya Büyükşehir Belediyesi Anaokulu)
- Konser alanları
- Tiyatro alanları
- Fuar alanları
- Açık hava sergileri
- Çay bahçeleri, kafe ve restoranlar

8) Atatürk Kültür Parkı'nı kullanım alanları/birimleri kullanma amacınız nelerdir? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

- Spor alanları (basketbol, kondisyon spor alanı, yürüyüş, bisiklet vb.)
- Çocuk oyun alanları
- Piknik yapmak
- Aile veya yakınlar ile vakit geçirmek
- Buluşma merkezi olarak
- Etrafı ve manzarayı seyretmek
- Kültürel aktiviteler (konser, tiyatro, fuar, Altın Portakal Film Festivali vb.)
- Eğitim (anaokulu)
- Bilimsel araştırma
- Sanatsal aktiviteler (fotoğraf çekimi, resim çizme vb.)
- Temiz hava almak, stresten uzaklaşmak

9) Atatürk Kültür Parkı sizde nasıl bir algı bırakıyor? (Birden fazla işaretleyebilirsiniz)

- Sıkıntı verici ve hayal kırıklığı
- Heyecan ve mutluluk verici
- Korku ve kaygı verici
- Rahatlatıcı ve huzur verici
- İlham verici

10) Görsel analiz kriterlerine göre puanlayınız. (1 en düşük, 5 en yüksek)

	1	2	3	4	5
<i>Doğallık</i>					
<i>Uyum</i>					
<i>Açıklık</i>					
<i>Gizem</i>					
<i>Perspektif</i>					
<i>Güven</i>					
<i>Rekreasyon</i>					
<i>Değeri</i>					
<i>Düzen</i>					
<i>Manzara</i>					
<i>Güzelliği</i>					

11) Görsel analiz kriterlerine göre puanlayınız. (1 en düşük, 5 en yüksek)

	1	2	3	4	5
<i>Doğallık</i>					
<i>Uyum</i>					
<i>Açıklık</i>					
<i>Gizem</i>					
<i>Perspektif</i>					
<i>Güven</i>					
<i>Rekreasyon</i>					
<i>Değeri</i>					
<i>Düzen</i>					
<i>Manzara</i>					
<i>Güzelliği</i>					
<i>Etkili Su</i>					
<i>Ögesi Varlığı</i>					

12) Görsel analiz kriterlerine göre puanlayınız. (1 en düşük, 5 en yüksek)

	1	2	3	4	5
<i>Doğallık</i>					
<i>Uyum</i>					
<i>Açıklık</i>					
<i>Gizem</i>					
<i>Perspektif</i>					
<i>Güven</i>					
<i>Rekreasyon</i>					
<i>Değeri</i>					
<i>Düzen</i>					
<i>Manzara</i>					
<i>Güzelliği</i>					
<i>Etkili Su</i>					
<i>Ögesi Varlığı</i>					

13) Görsel analiz kriterlerine göre puanlayınız. (1 en düşük, 5 en yüksek)

	1	2	3	4	5
<i>Doğallık</i>					
<i>Uyum</i>					
<i>Açıklık</i>					
<i>Gizem</i>					
<i>Perspektif</i>					
<i>Güven</i>					
<i>Rekreasyon</i>					
<i>Değeri</i>					
<i>Düzen</i>					
<i>Manzara</i>					
<i>Güzelliği</i>					
<i>Etkili Su</i>					
<i>Ögesi Varlığı</i>					

14) Görsel analiz kriterlerine göre puanlayınız. (1 en düşük, 5 en yüksek)

	1	2	3	4	5
<i>Doğallık</i>					
<i>Uyum</i>					
<i>Açıklık</i>					
<i>Gizem</i>					
<i>Perspektif</i>					
<i>Güven</i>					
<i>Rekreasyon</i>					
<i>Değeri</i>					
<i>Düzen</i>					
<i>Manzara</i>					
<i>Güzelliği</i>					

15) Görsel analiz kriterlerine göre puanlayınız. (1 en düşük, 5 en yüksek)

	1	2	3	4	5
<i>Doğallık</i>					
<i>Uyum</i>					
<i>Açıklık</i>					
<i>Gizem</i>					
<i>Perspektif</i>					
<i>Güven</i>					
<i>Rekreasyon</i>					
<i>Değeri</i>					
<i>Düzen</i>					
<i>Manzara</i>					
<i>Güzelliği</i>					

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Zeynep AKBULUT
Doğum Yeri ve Yılı : Antalya, 1988
Medeni Hali : Evli
Yabancı Dili : İngilizce
E-posta : zeynepakbulut0606@gmail.com

Taranmış
Fotoğraf
(3.5cm x 3cm)

Eğitim Durumu

Lise : Antalya Lisesi, 2002-2005
Önlisans : U.Ü., Yenişehir İ. Orhan MYO, Seracılık Ve Süs Bitkileri Yetiştiriciliği Bölümü
Lisans : AKDÜ, Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Yayınlar

Yılmaz T., Olgun R., Şavkli F., Akbulut Z. 2017. "Accessibility of Historical Cities by Individuals Using Wheel Chair: The Case of Antalya Old Town (Kaleiçi)", in: Current Trends in Science and Landscape Management, Efe, R., Zencirkıran, M., Wendt, J.A., Tumsavas, Z., Unal, H., Brisova, B., Eds., Sofia St. Kliment Ohridski University Press , SOFIA, pp.637-643, 2017.